

ఆంధ్రప్రదేశ్

౩౦౭౭౭

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ మే నెల 8 వ తేది బుధవారము } No. 32
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక ౩౨

సెగరోగములకు అమూల్యమైనమందు

గానాజోన్

మాత్రద్వారములగుండా ప్రవించు యెట్టి కఠినవ్యాధి యైనను ఒకవారములోపల పంట, నొప్పి, ప్రవణము మొదలగు వానిని మిగుల నమ్మకముగా ఇది తుడుర్చును. అనేక మైన శ్రేష్ఠ మైసలువంటిన్ని హానిచేయనటువంటి పుండులచే తయారుచేయబడినది. ఇదితిక్షణమే గుణమునిచ్చుచు వ్యాధికి సంబంధించిన పుండులను అడుగంటి వాతము చేసి రాగు రాను వ్యాధిని పూర్తిగా నూర్చును. పుటియు వ్యాధిని మరల వ్యాపించకుండ చేసి దేహమునకు బలమును ముఖము నకు కాంతిని నిచ్చును. ఒకతూరి వాడిచూచిన దానినిబాహు మిశ్రే తెలియును. విశేషము వ్రాయనవసరము లేదు.

బుడ్డి 1.కి పోస్టేజి సహా రు. 2-12-0

1157 ఆర్డరు యిచ్చునపుడు బాబులు తిలుగు లేక విశేషముగ వ్రాయవలయును.

A. H. Solomon & Co., (Dept. A.D)
P. O. Mount Road, Chintadripet, MADRAS

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పిల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పిల కావోలును. వాయువు పోట్ల పోగొట్టును. నవనానగలిగి యుండునో. ప్రతియింటి నుండవలసింది.

సహజమాలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విశేషములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెంకోస్ట్రా, బొంబాయి. }
6, తంబుకెట్టి టిఫ్, మద్రాసు.

సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

538

గుణముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు. గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వాలి.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండు కలిసిన హోమోపతి. అంగ్ల, మూసాని, దేశీయతైల్యులతో పోగడ్డగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములుంచినను మందు గుణముమోలదు. తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక, మిక్కి, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నష్టకాగిండును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోస్టేజి 0-8-0. 1 డబ్బా పోస్టేజి వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజి కలదు.

ఒకసారి 2 ప్యాకెట్లు తప్పించుకొనువారికి పోస్టేజి ఇవ్వాలి. తరతులకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును. చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, ౨౦, కేంకపేట, ట్రేడ్, వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మద్రాసు.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందఱును

“ఎలెక్ట్రా” వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైనకాలములో తమ సంకేతికస్థలములకు పోగలరు.

“ఎలెక్ట్రా”

(1049)

ఎలెక్ట్రా లితు నడక

చాల దిక్కుముగనుండును.

గడియారమంతయు శ్రేష్ఠ మైన

పరికరములతో చేయబడినది.

తెన్నలో 1914 సం॥ జరిగిన జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గృహిలు స్వీసు ఎలెక్ట్రావాచికి గొప్పబహుమతి (గ్యాంపు ప్రిన్స్) ఒసంగబడినది. గొప్ప బహుమానము.

గ్వాల్ టే కంపెనీ, స్విస్ మేడు.

నమ్మక మైనగడియారములు. చౌకధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోలను దొరకును.

వీజంట్లు: జి. ఇ. సంపత్తుశెట్టి అందుకో, ఎస్ప్లనేడు, మదరాసు.

K. B. JOSHI & Co,

321, Hornby Road, Fort, BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation. Write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

ఇనాము !

అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు

చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మూరలు నిడివి. 2 1/2 మూర వెడల్పు కలవి. రంగుకు ఉత్తరవాడము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల బుట్టాలు చేయింపబడినవి పలురకములు కలవు. ఇక్కాల నాగరికమునకు తగు నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-కి కొనువారలకు ఎలక్ ట్రిక్ బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యివ్వబడును.
నర్సాపురం సరిగెచీర 1-కి 16 X 2 1/2 రు 4-8-0
బందరు జవనకొడిచీర 1-కి రు 3-4-0
బాలామణి మామిడిచీర 1-కి రు 3-8-0
కాంచీపురము అరకుచీర 1-కి రు 5-0-0
శివంతలచీర 1-కి రు 5-8-0

1142 సి. సి. లింగం అందుకో, 2, రామానుజఅస్వత్ వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మద్రాసు.

ఇనాము !!

నీవు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా ? అట్లయిన

“ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము” ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగదృష్టి, సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనోవేగము, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియాసాధనము, మంత్రకావ్యము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి చిట్టపేక తమోసాలు, విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయ ముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, కండ్లకు గంటలు కట్టుకొని చూడకుండా వస్తువుల పేర్లు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన నీవు అత్యున్నతముగా మేజిక్ చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. ఈ పుస్తకమును అచ్చుచేయుట ఈనెల ఆఖరుకు పూర్తియగును. ఈ గ్రంథమును ఇతరులకు 15 రూపాయలకు అమ్మబడును. ఈ గ్రంథము నే (ధర్మాస్తూదారులకు) రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. ధర్మాస్తూదారులుగా చేరువారు తమ ధర్మాస్తూదారుడ 1 రూపాను మాత్రము మణియార్జనద్వారా గట్టిగా మే యా క్రింది విలాసమునకు తమ చేరును రిజిస్టరు చేయించుకొనినచో అట్టివానికి ఈ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును మిగత రు 8 లకు వి. పి. గ పంపబడును. (394-994) వి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

సావరన్ అందుకంపెనీ

తామర తైలము.

ఈతైలమును 2 కొజులు తామర, ఏనుగొట్టి, దురద, తీట ఇటువంటి చర్మవ్యాధులకు వైన రాచిన యెడల మాయమైపోవును. గుణములేదనిన డబ్బు వాఫసు చేయబడును. బుడ్డి 1-కి క్రయం అ. 12. 8 బుడ్లకు పోస్టుఖర్చును కనైరా తప్ప వ్యాపారులకు 100-కి 25 కమిషను ఇయ్యబడును. యేజంటులు కావలయును.

సావరన్ అందుకంపెనీ (1189) కచ్చాతేశ్వర ఆగ్రహారం, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

అయ్యో, మన స్వరాజ్యోద్యమము చక్కగ నెఱకొల్పబడినది. ఒక తరమునుండి జేసిన మన దేశీయుల ప్రయత్నము లెప్పటికీ నెఱ జేరనివి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందెల్లను భారతీయులకు సమత్వము, పౌరత్వము, సామ్రాజ్యత్వమును, కలుగజేయుట, బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ధర్మమనియు, సామ్రాజ్యవాదుల యభిప్రాయమనియు, సూర్యాస్తమయము లేని సామ్రాజ్యపు పలుదిక్కులనుండియు ఘోషలు మన చెవులకు విందారగించుచున్నవి. మన దేశీయ నాయకుల ప్రయత్నములు మూర్ఖిభవించుట మాత్రమే తప్ప దాముకము. ఆంగ్లేయుల నందు భారతీయ స్వపరిపాలనాసంఘమువారి పరాక్రమ కృత్యములు వారి సాంప్రదాయక స్వధర్మమును మహిమను, వెల్లడించుచున్నది. ఇటీవల సామ్రాజ్యవాదులు, సామ్రాజ్యశ్రీకులు, మిథిప్రాయములు తప్పాపూరితములు. అభివృద్ధి ప్రపంచనాయకుడనడగు నమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల యభ్యుదయ డాక్టరు విల్సను గాంధీగారి కాలము దైగ్యవాదుకము. భారతీయుల యభివృద్ధి విషయమై ప్రపంచాభిప్రాయము లీ తిరున మన కనుకూలించినవి. సంగ్రామ ఫల విజయదారములను నిమిషప్రతి బలపఱచుచున్నది. దేశరక్షణ స్వదేశీయుల స్వాధీనము చేయవలయునను నావశ్యకత బ్రిటిషులకుల కిప్పుడు తట్టకమానదు. కృష్టికరతనే సమష్టికిని రక్షణయు ప్రథమ ధర్మము, శిక్షణయు చెడదని దేశీయరక్షణమునకు పాలకులే పురికొల్పుచున్నారు. దేశీయ శిక్షణమునకో మన నాయకులే విశ్వప్రయత్నము గావించుచున్నారు. ప్రపంచస్థితిగతులు కృష్టి సమష్టి ధర్మములను కృష్టికరించును. గాలిపాటునపుడే తూనుపాలెత్తుట, సమయము నుపయోగించుకొనుట.

స్వరాజ్య విధానమందు, భాషాప్రయుక్త రాజ్య నిర్మాణములును, క్రాంతియు స్వతంత్రములును; అఖిల భారతీయ రాజ్య నిర్మాణకార్యమునకును, విదేశీయకార్యకాలిత్వమునకును, అధ్యక్షత వహించు నేలుబడి యొకటియు, మనమనోరథములు ఈ స్వాతంత్ర్యములకు గవ్వపడి సంపాదించునచో, మనకు బోధించు నర్హత లేకుండును. ఆర్థిక ప్రయత్నములు వంగదేశము కొరకా దేశీయులు సలుప మొదలుపెట్టిరి. ఉత్తరదేశమునందు అభివృద్ధి విషయములో ముందంజ నేము వంగదేశమునకు, దక్షిణమున, మన యాంధ్రదేశ మెంత మాత్రమును వెనుక దొక్కదు. ఆంధ్రులలో నాయకులలేమి తరగినది. నాయకులు జాతీయ మార్గమున నడువవలసిన యువకుల సంఖ్య పెరిగినది. మన ఆశయము ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము. కాంగ్రెసు—తీరు విధానము రీతిని రాష్ట్రీయ సాంసాధ్యతని ప్రారంభించవలయును. ఏయద్యమ విజయమునకును ఆందోళన మవశ్యకము. వంగదేశ నాయకులవలె ఆంధ్రదేశీయ నాయకులును తమదేశీయ జన్మస్వాతంత్ర్యముల నధికారముతో, గట్టిగా నడుగ సాహసించవలెను. నైజస్వతంత్ర్యముల కృద్ధిబొందు ప్రయత్నముతో నధైర్య సంగతము. ప్రధాన మంత్రిగారి సందేశము మనకు సమయోచితము. స్వరాజ్య ప్రాప్తి కొరకైన సంస్కరణములకు గాను నాందోళనము సలుపుట కిది సమయముగాదు అది సమయముగాదను, స్వపరీక్షముల గౌరీ పలుకుట మనకు వివరబడకుండలేదు. శివ నమ్మలకు చెవియిచ్చి కాలాయాపనము చేయుచుండిన మనకు పాలకులే మాగ్గదర్శకులైరి. ఈ సందేశమేమి దెబ్బనున్నది. మీ యద్యమమున కిప్పుడే ప్రారంభించు దనుచున్నది. తేనియెడల నేమి? మన దేశీయమును, గౌరవమును, మనలకే గాపాడు కొనవలయునని చెప్పుచున్నది. ఆత్మజ్ఞేయ గౌరవముల నాదరించుకొనుట స్వేచ్ఛా జనితమైనది. అది సహజజ్ఞానమే గాని, పునఃజాత ప్రేరణ ము గానేరదు. కావున, మనదేశ రక్షణము మన సహజజ్ఞానపూర్వకముగ గావలెను. ఉత్తరదేశవాసు, కపటీగార్లు నిర్బంధితుల విమోచనార్థముపొందించిన తీర్మానముల బలపఱపవలయును. రాజోపు సామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణమునందు క్షిభరతఖండము నెడ సమాదరము జాపునిషయమును స్పష్టముగా వెలుపఁగోరవలయును. ఆంధ్రనాయకు లీ తరుణమున సాహసధైర్యములతో నీవిషయములగూర్చి తీర్మానము లుపపాదించి వలయును. ఆంధ్రమున కానుచరు లాతీర్మానము లనుష్ఠానమునకు సిద్ధము కావలెను.

మొదట 6. రాఘవేంద్ర సుబ్బాబ్బి భాస్కర.

బహుశ్రీ భాగవతుల రామమూర్తికాస్తుల వారిచే రచింపబడిన గ్రంథములు.

1. విష్ణుసహస్రనామ నిర్వచనము.
ఇందు విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర స్తోత్రములును, శ్రీశంకర భగవత్పాదుల వారిచే రచింపబడిన భావ్యమును, దానికిఁ జేరుతెల్లనుగు తెలుఁగఁగమును, బూజకుఁ బనికి వచ్చుకట్టు తుదను చతుర్థ్యంతనామములును గలవు. అర్థకమచ పూజ సేయఁగోరువారి కిది ముఖ్యమగు గ్రంథము. ఆత్మకృత్యములగు కాలితములపై ముద్రింపబడిన శుద్ధప్రతి 1 కి రు. 1-4-0
 2. విక్రమార్కచరిత్రము.
ఇది సంస్కృత గ్రంథమునకు సరిగా సలక్షణముగు తెలుఁగున రచింపబడి దొరతనమువారిచేఁ బాత్ర్యపుస్తకముగ నంగీకరింపబడినది. వెల 1-కి రు. 0-12-0
 3. హరికారికాశేష సర్వస్వము.
ఇది శివు కృష్ణ మూర్తికాస్తుల వారు రచించిన హరికారికలచే సాధింపబడిన యాంధ్రభాషా విషయములను గూడ సాధించు వ్యాకరణ గ్రంథము. ప్రాథవ్యాకరణమున కిది మూలమని చెప్పవచ్చును. వెల 1-కి రు. 0-4-0
- దొరకువోటు :—భాగవతుల వేంకటభాగవతులు, (1148) కళాశాలాంగ్లోపాధ్యాయులు. విజయనగరము

Watches! Fountain Pens!!
వాచీలు, ఫౌంటెన్ కలములు, హార్వోనియములు, బ్యాడ్ మింటున, టెనీసు బంతులు, బ్యాటులు (Bats) మొదలగునవి సరసమయిన ధరలకు దొరకును.
క్యాటలాగు ఉచితము.
యమ్. హెచ్. రావు అందు సన్ను,
1150 కాకినాడ. (గోదావరిజిల్లా)

అమృతార్ణవ అవతేహ్యము
ఈ తహ్యము రత్నమనుకొనిన వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్మకేమనము చేసి చేతి కాలి నుంటుల పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు లేజన్నును కలిగించును. దీర్ఘతాయ, భేదులు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగునానిని తప్పక నివారించును.
219 అర్థపాన డబ్బి 1-కి రు. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్రి,
అలంకరిగ్రహ కౌమధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

షేగ్ భయము లేదు షేగ్
అమృతపానకము, అమృతామృతము అను దివ్యబౌషధములు వాడిన ఆస్తి విధముల షేగుజ్వరములు, గడ్డలు మానును. వెల తెట్టు 1-కి 1-0-0.
కలరా!
కలరాకు మా కర్పూరార్క విహించినట్టి సకాలమున వాడిన నిస్సంశయముగా రోగిని మరణమునండి తొలగించును. అనేకులను కాపాడి కీర్తిపొందినది. వెల తెట్టు 1-కి 0-12-0.
ఆయుర్వేద మెడికల్ స్టోర్సు,
(1167) వైదాపేట, వడరాను.

సోలుయేజంటు: అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, ఖమ్మాయసేదు వీధి, జొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు:— మెహతా పురుషోత్తమాల్, వైదాబాదరోడ్, మద్రాసు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

బళ్ళారి మొహరము గందరగోళము:—గత మొహరము పండుగ దినములలో గొందరు కురుబాజాతి వారికిని కొందలు హిందువులకును ఒక పంజాగ్ధలము గూర్చి వివాదము కలిగెను. హిందువులలో నిరువురు బంపపు మానుమంతపు అను వారు ప్రతి పక్షమువారిలో నొకరి నిర్ణయిని కట్టలతో బాదిరి గాయములు పొందిన కురుబ జాతివాడొకడు మరణించెను. పోలీసువారు బంపపు, మానుమంతపులను పట్టుకొని జిల్లాకోర్టులో కేసుచేసిరి. జడ్జిగారు మాంతపుల కిరువురికి చెబితొక రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి. కురుబాజాతివారే హిందువులను ఎగువొగ్గనిరియు తమ్ము తాము కాపాడు కొనుటలో హిందువులు కట్టలు ఉపయోగించ వలసినచ్చె ననియు ఈ సంగతి జడ్జిగారు విచారింపకుండ కేసు తీర్మానించినదియు ప్రాకోర్టులో అప్పీలు చేయబడెను. అప్పీలుచేర్చుకొనబడెను. శిక్షితులు జామీనునొక విడుదల కాబడిరి.

చెడుతలంపుతో శ్రీని ఇంట అట్టి పెట్టుకొనుట:—సర్వసెట్టి ఆను సొక కలవన ద్రవ్యము 30 సంవత్సరముల శ్రీని చెడుతలంపుతో తన ఇంట అట్టి పెట్టుకొనె నని ఎస్. ఎస్. వి. రాజాచారిగారి యొద్ద కేసు చేయబడెను. రాజాచారిగారు సర్వసెట్టికి శిక్ష విధించిరి.
ఈ తీర్మానముపైని రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారి యొద్ద అప్పీలు చేయబడెను. ఆశ్రీ తన తల్లితోగూడ సర్వసెట్టి గృహమందు 10 సంవత్సరములనుండి బాడుగకు గాపురముండెననియు మొన్న నీమధ్య ఆమెతల్లి గృహమును మార్చెను గాని ఆశ్రీ మాత్రము క్రొత్త ఇంటికి పోయినది. కాదనియు ఇట్టి అంశములలో సర్వసెట్టికి శిక్ష విధింపబడ గూడదనియు అప్పీలు కారణములుగ వేర్కొనబడెను.
రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు అప్పీలును ఆమోదించిరి. ముద్దాయి 2 వేలు ధరావతుకట్టి మఱి ఇరువురిని చెబితొక వెయ్యి రూ॥లు జామీనునకు ఒప్పించుటచే మేజిస్ట్రేటుగారు వానిని విడుదల చేసిరి.

27-వ గుంటూరు మండలసభ.

ప్రధమ ప్రకటనము.
27 వ గుంటూరు మండలసభ జూను మాసము 5,6,7 తేదీలను సత్తెనపల్లిలో సమావేశమగుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈ సభ లక్ష్మీనారాయణ (బారిష్టరు) గారి ఆధిపత్యమున ఆహ్వానసంఘ మేన్పఱుపబడినది. ఆహ్వానసంఘమువారి సమావేశమును మండలసంఘమునా రంగీకరించి అధ్యక్షనియోజనమున కేర్పాట్లు చేయుచున్నారు. తాలూకాఫీసునకు ఎరుట నున్న విశాలమగు స్థలమున సభామందిరమును నిర్మించుట కేర్పఱుపబడినది. ప్రతి రైలుబండి సత్తెనపల్లి స్టేషనుకువచ్చు సమయమున జట్కూబం డ్ల నేకములు సిద్ధముగా నుంచబడును. జట్కూబండ్లమీద 2 గంటల కాలములో సత్తెనపల్లి గ్రామము జేరవచ్చును.

కృష్ణాజిల్లా వెంట్ర ప్రగడలోని నామేశ్వర పుస్తక భాండాగారపు సాధారణసభ 5 వ తేదీనిజరిగినది. అందు భాండాగారమునకు కార్యనిర్వాహక వర్తమును ఎన్నుకొనిరి.

మిక్కిలి మనోహరమగు నువాసన 126
(రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.) **ఆటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.)
ఇప్పటికాలపు దుది కనుకునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు నువాసనగలది అల్పాహలగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడికలేని సిద్ధము చేయబడిన శేవల పుష్పసారము.
నీ రుచాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు నువాసన ని స్ఫులనరంజనము.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

జన్నపైజా (జర (రాం)	సీసా 1-కి రు. 0-8-0
మధ్యరకము నైజా 1-రాం	" " 0-12-0
సోకనైజా 2 "	" " 1-4-0
వెద్దనైజా 4 " తేక క్షే హెన్సు	" " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమెపులోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నక్షణవెంటలు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైని ను, కాట్టుపైను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పఠింపింపుడు. ఈ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క సులక్షణములను పఠింపబడెడి గోరువారి దిగువవాకి వ్రాసినచో అజాగ్రత్తమగుట గూపానకార్థా ఉచితముగ పంపుచును.
సోలుయేజంటు: అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, ఖమ్మాయసేదు వీధి, జొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు:— మెహతా పురుషోత్తమాల్, వైదాబాదరోడ్, మద్రాసు.

చెన్నపురి రాజధానియందు నీలిమందు పరిశ్రమ.

చెన్నపురియందు నీలిమందు విషయమునకు సంబంధించిన ప్రత్యేక పరిశోధనకోర్కొని 1918-19 ఎగ్జిక్యూటర్ క్యాబినెట్ ద్వారా ప్రతిపాదనలు ప్రకటించిరి.

గత సంవత్సరము అనేక కారణముల వలన నీలిమందు వెల చాలవడిపోయి మార్కెటునందు విశేషమగు నీలిమందు అమ్మకమునకు నీలిమందుండెను. 1914వ సం.మున నుండిన విశేష వ్యాపారము యెరిగిపోయినది. సాధారణవినియోగము గలిగిన వెనుక ఆకువలన గలిగిన నీలిమందుకును రాసాయనికసంయోగము వలన చేసిన నీలిమందుకును యధాత్మకమగునందులతో పోటీ ను. నీలిమందు రైతు కట్టుబాధకరముగ నుండునట్లు చేయవచ్చునను గలుగునదియే గొప్ప సమస్య. నీలిఆకు పచ్చిగానుండగనే దానిని ఎలువుగా భూమిలో కలిపి వేయగూడదు. నీలిమందువలన లాభ మేమైన గలగవలసినచో, నీలిమొక్కలను నానవేసి రంగును దీసి, మిగిలిన పిప్పిఆకును రంగువైన తేలు తేట నీరును ఎలువుగా వేసికొనవచ్చును. ఆకుపచ్చగా నున్న పిప్పికంటే దానిని నాన వేసి రంగును తీయగా మిగిలిన పిప్పియు, కడిగిన నీరును ఎలువుగా నుపయోగించిన, విశేషముగా నుపకరించును. ఆకునుండి తీయబడిన రంగుకును తగినవెల యుండి లాభము రాగలదు. ఇట్లు నానవేయబడిన ఎలువు గుణము ఎక్కువ యగునుగాని తగ్గుదు. రంగును తీసిన వెనుక మిగిలిన పిప్పి నే ఎలువుగా నుపయోగించవచ్చును. చెన్నపురి రాజధానిలో అనేక భాగములందు రంగు చాల తక్కువగా తయారు చేయబడి ఆ ప్రదేశమున నుపయోగపడునంత మాత్రమే యున్నది కాని విదేశవ్యాపారమునకు దగినంతయుండదు. విదేశములకు పోయినచో అచ్చట రాసాయనికపు నీలిరంగుతోను, ఉత్తరహిందూ కేశపు ఆకురంగుతోను పోటీపడును. ఇంతియేగాక రంగుపల కలు దేశసరిగను, ప్రకాశమానముగ నుండక వెలవెలపోవుచు చాల తక్కువ ధరలకు అమ్మకపువుచుండును.

నీలిమందు విశేషముగా అమ్మకపు పోవుచోట్లకు దాని నెగుమతి చేయగనే అచ్చట అన్నిరకముల నీలిమందు నమూనాలను రాసాయనికవిధమున పరిశోధించి, ఈ పరిశోధనయందు ప్రత్యేకమైన తేలివనానికే అచ్చటి వ్యాపారులు కొందురని నీలి తొట్ట యజమానులకుగాని రైతులకుగాని తెలియదు. రాసాయనిక విధముగ పరిశోధనచేయవారు నమూనాలను రాసాయనికముగా విభజించి, దానియందు నిజమగు నీలిమందు ఎంతగలదో, ఎంత నీరు, ఎంత ఖనిజపదార్థము, ఎంత ఇతరపదార్థము లుండునో నిర్ణయించును. అందు నిజమగునీలిమందు ఎంత యుండునో దానిని బట్టియే నీలిమందు వెలలు నిర్ణయింపబడుచుండును. ఈ దేశమునందు వ్యాపారులు నీలిమందు కలికల మెలుపును, గట్టి తనమును మెత్తదనమును పరిశీలించి అన్నిరకముల నమూనాల విలువలను నిశ్చయించెదరు. చెన్నపురి రాజధానిలో పండింప బడు ప్రత్యేకమగు నీలిమందు బీహారునీలిమందుకంటే చాల తక్కువగలదుగలది. బంగాళపు నీలిమందుకంటే చెన్నపురి నీలి మందుకు వెల తక్కువ. ఈ విషయమునే నీలితొట్టలను వేయు రైతులు బాగుగా గ్రహించవలెను. గుణము తగ్గగనే ధరలును తగ్గును. మంచిరకపు నీలిమందును తయారుచేయు విధమును నేర్చుకొనవచ్చుచో, యధానంతరము సాధారణజాతులు గలిగిన వెనుక రైతులు పడిన కష్టమునకు తగిన వెలలు లభింపక కష్టము వృధయగును. మార్కెటులో బాగుగా అమ్మకపు పోవుటకు నీలిమందు శుభ్రముగా నుండి దానియందు కొంతమియు ఇతర పదార్థములు కలియకుండునట్లు రైతులు జాగ్రత్త పడవలెను. కత్తి తేకుండునట్లు చేయుట కష్టమైనపని కాదు. రైతులు నీలిమందును బాగుగా తయారుచేయజాలక కత్తివలన గుణము తగ్గునట్లు చేయ నర్హమైన స్థలములందే కత్తి ఎక్కువగ కలుగుచున్నది. రంగునందు బంకమట్టి బురద మున్నగు వానిని కలుపుచుండుటవలన గుణము తగ్గుచుండును గాన తమకు సరియైన వెలు గట్టుట లేదని రైతులు మొఱబెట్టుటయందు దావ్య క్షమండదు. రంగువేయవారు నీలిరంగుతో రంగువేయుదు రుగాని బంకమట్టితోను బురదతోను వేయు కనుక కత్తిలేని నీలిమందునే వారు విశేషముగా కొందురు. ఎంతజాగ్రత్తగ పనిచేసినను నీలిమొక్కనుండి కత్తిలేనిరంగును వీయుట కష్టము. ఇది యిట్లుండగా దీనిలో నింకను కత్తికలి పినయెడల ఎవ్వరును దానిమొగమునే చూడరు. మంచి నీలిమందును చేయుట ఎట్లు? ఈ క్రింద కొన్ని ముఖ్యమూత్రములు చెప్ప బడినవి.

- (1) మొక్కను సకాలమున సరిగా కోయవలెను (2) ఆకులకు బురదనున్న తగులకుండ శుభ్రముగ నుంచవలెను. (3) కోయబడిన వెంటనే ఆకులను మొక్కలను నీటిలో నాన వేయవలెను (4) ఈ నీరుకుండు వెన్నదనమును బట్టి ఎంతసేపు నానవేయవలెనో నిశ్చయించవలెను. గాది విశేష కాలము జాగ్రత్తగా తీయగూడదు. (5) నానవేసిన తరువాత మిగిలిన ఆకులను నీటిలో కట్టివేయవలెను. (6) నీలిమందు కలిపి

గలిగి కట్టలతో మోది వైకితేలు తేటనీటిని తీసివేసి శుభ్రముగ నుండు చిక్కిని పదార్థమును వెంటనే కాచి ముద్దులుగా తీసి లవకల క్రింద బి. త్రవలయును.

కోయబడిన తరువాత ఎప్పుడో రైతులకు దెలియదు. మొక్కలవయస్సు, సంవత్సరములకు, మున్నగువానిని బట్టియే కోయతరుణమును నిశ్చయింపవలెను. ఆకులలో నిలువ యుండు నీలిరంగు గుణము పలుపలు విధముల నుండును. నీలిమొక్కలకు పూవులు పూచుటకు కొంచెము ముందే రంగును తయారుచేయటకు తగినసమయము. పూవులు పూచు వఱకు ఆట్టేయించినచో ఆకులలోని రంగుపదార్థము చాల వఱకు తగ్గి పోవును, రంగు పదార్థమును చాల తక్కువయగును. మొక్కకోయబడిన నిమిషమునుండి ఆకులలోని రంగుపదార్థము తగ్గుచుండును. కనుక కోయబడిన మొక్కను తక్షణమే నానవేయవలెను. నానవేయుట వెంట ఆలస్యముచేసిన అంత రంగుచెడిపోవును. కోయబడిన మొక్కను ఆకులను దుమ్ము, మట్టి, బురద, బంకమన్న మున్నగునవి తగులకుండ శుభ్రముగా నుంచుటయు అవసరము. ఇందుకు శుభ్రమైనచోట వానిని కుప్పగా వేయవలెను. కుప్పవేసిన తక్షణమే నానవేయుట కొంచెము ఆలస్యమైనచో, ఆ మొక్కలకును, ఆకులకును వేడిమి తగులకుండునట్లు జాగ్రత్తపడుట కొంతవఱకు మంచిది. వేడి ఆవిరిగాలి వలన మొక్కల రంగు క్రమముగా చెడిపోయి నీలిరంగుతయ నానవేయగలదు.

పరిశోధనలను బట్టి తక్కువవేడిగల నీటిలో ఎక్కువ కాలమును, ఎక్కువ వేడిగలనీటిలో తక్కువకాలమును మొక్కలను నానవేయబడిన పరిశుద్ధమైన నీలిమందును తయారు చేయవచ్చునని కనుగొనబడినది. ఉత్తరహిందూస్థానమునందలి యంత్రకాలలలో నీలితొట్టలలోనికి పంపునీటిని ముందుగా కాచి తొట్టలలోని నీరు ఒకే ఉష్ణపరిమాణముగ నుండునట్లు చేయుట కేర్పాట్లు చేయబడినవి. అందులకే అచ్చటి నీలిమందు చెన్నపురి నీలిమందు కంటే శుభ్రమయి మంచి వెలలకు అమ్మకపు పోవుచున్నది. కొంచెమెక్కువ కాలము నానబెట్టినచో మొక్కల నుండి ఎక్కువరంగు నీటిలో జేరును. కాని శుభ్రమగు నీలి రంగు కాజాలదు. కత్తి కలియును. ఎక్కువకాలము నాన వేయుచో నిజమగురంగు కంటే ఎక్కువతూనిక తూగును కాని రంగు గుణము తగ్గును.

90 డిగ్రీల (ఫారెన్ హీటు) ఉష్ణముగల నీటియందు 12 గంటలసేపు మొక్కలను నానవేసిన చాలు. 90 డిగ్రీల క్రింద ఎన్ని డిగ్రీలు తక్కువగలనను అన్ని పావుగంటల తక్కువగ మొక్కలను నానవేయవలయును. 84 డిగ్రీలనువో 15 గంటలవఱకు నానవేయవలెను. తేటనీరును తీసివేసిన తక్షణమే చిక్కిననీటిని కట్టలతో గొట్టి తేటనీరును మఱల తీసివేసి మఱల కొట్టి మఱల తేటనీటిని తీసివేసి చిక్కిని పదార్థమును పెద్ద

పాత్రమున వేసి మఱగ బెట్టవలెను. మఱగ బెట్టుటయందు చాలస్యము చేయగూడదు. పొయ్యిమీద పెట్టక విడిగనుంచినంత కాలము రంగుగుణము తగ్గుచుండును. మఱగ బెట్టుటవలననే చెడ్డగుణము లన్నియు పోయి రంగు మంచివర్ణ ముదాల్చును. కొంతకాలము మఱగిన వెనుక దానిని కొంచెసేపు విడిగ నుంచవచ్చును.

చెన్నపురి రాజధానిలో నూతననీటియందు మొక్కలను నానవేయు నా చారము గలదు. నూతన రైల్వే పూచు నుపయోగించు కోనబడుటవలన నీలికాలము సమీపించునప్పుడు నూతన నీరు శుభ్రమగుచుండును. గనుక ఈ నీరు ఉపయోగార్హమయ్యెను. కొన్ని సంవత్సరములందు చిక్కిననీరు ను కట్టలతో కొట్టినను మంచిరంగుతయ అడుగుకు దిగకుండును. వై తేటనీరు తీసివేయునప్పుడు ఆ నీరు నీలిరంగుయందుండు సాధారణముగా కనబడుచుండును. దీనివలన కొంతరంగు లభ్య పడక పోవుచున్నది. ఉత్తర హిందూస్థానమునందు చిక్కిని నీటిని కట్టలతో గొట్టు తొట్టియందు కొట్టుటయుగియునప్పుటికి మోడుగ బంకను చేర్చుటవలన నష్టము చాలవఱకు తగ్గుచున్నది.

దక్షిణార్కాటు జిల్లాలో మోడుగ బంకకు బదులు గున్నపునీటిని వాడెదరు. కాని యిది యంతమంచిదికాదు. సాధారణముగా నుపయోగింపబడు బాంబూలా చెట్టుపట్టు బాగుగా నుపకరించును. గట్టినీరును కట్టలతో గొట్టు సమయ మందరికిని తెలియును. చాలమెల్లగా కొట్టువాడుకయు గలదు గాని మంచిరంగును తయారుచేయు కోరికయున్నచో త్వరగా కొట్టుట నేర్పబడినచో ఉపయోగకరముగ నుండును.

మై జిప్సమ్ బడిన విధమున పనిచేయుచో దీనిలో కొంతభాగము రాత్రిపూటనే జరుగవలెను. రాత్రిపూట కూలీలను పెట్టుట యజమానులకు కష్టముగ నున్నను, పెట్టినపుడు మించిన లాభము వచ్చును.

చంద్రశేఖర క్యాండిల్ కంపెనీ, నల్లూరు. (1096)

1917-18 సంవత్సరమున మదరాసులో జరిగిన వస్తు ప్రదర్శనమునందును, సర్ ఎన్. కుబ్రూర్, జ్యూరీ, సి.వి.ఇ. గారివలనను యోగ్యతాపత్రముల బొందియున్న ఈ కంపెనీ వారిచే "స్వంత స్టీల్స్" తో తయారు చేయబడిన క్రొవ్వు వత్తులు మిక్కిలి శ్రేష్టతయుండు (ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నవి. ఒక్కటొక్కటి 7 ఫుంట్లకు తక్కువ లేక వెలుగును. 200 వత్తుల వెల్వై 1-కి రు 18-0-0 200 బండివత్తుల వెల్వై 1-కి రు 18-0-0 మాదిరివత్తులు కోరువాడు (రు 1-4-0) ఒకరూపాయ నాలుగణాలు ముందుగా మజియార్దర ద్వారా పంపవలెను. ఏజెంట్ వలయువాడు కంపెనీకి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. 489

స్వేగుభయము లేదు.

వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

స్వేగు స్వేగు

ని వారకొవధములు

మా మందులు గడచిన రుదది వత్సరములకు ఇండియా, బర్మా, సింజా దేశములయందును, స్వదేశసంస్థానముల యందును అనేక స్వేగు రోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన

స్వేగు సోకదు.

హైమాదిపానకము 6 బౌన్సుల బుడ్డి ౧-కి రు ౧-౦-౦ | శతభాగపుకం 1 బౌన్సు బుడ్డి ౧-కి రు ౦-౧౨-౦
డిల్కో 8 " " ౦-౧౦-౦ | డిల్కో 1 " " ౦-౦౮-౦
సాక్షింగు పోస్టేజీవేలు. కోరువారికి మాపెద్ద క్యాటలాగు దితముగ పంపబడును.
తంతి విలాసము:- "పండిట్" మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, గిగి, ఆచారప్పన్ పిథి, జి.టి, మదరాసు.

గానభాస్కరము

ఒక సంగీత గ్రంథము

ఇందు సంగీతసంబంధమైన పూర్వగ్రంథముల రహస్యములను ప్రాడికరించి వ్రాయబడియున్నది. ఇదివఱకు బహులు వెదలని త్యాగరాజయ్య, వీణకుప్పయ్య, పల్నాడు ముల్లయ్య అయ్యర్, సుదాకరరావు, కామాకాస్త్రియ్య, నుబ్బూరికాస్త్రియ్య ముత్తుస్వామి దీక్షితులు, బాలస్వామి దీక్షితులు, పొన్నయ్య, చిన్నస్వామి దీక్షితులు, రామస్వామి దీక్షితులు, వీరబ్రహ్మయ్య, కృష్ణస్వామయ్య, కుమారయ్యెట్టప్ప మహారాజు, శేషఅయ్యంగార్, పల్లవి గోపాలయ్య, దోరస్వామయ్య, మార్కండేయయ్య, కుప్పస్వామయ్య, శ్రీకృష్ణులు మొదలగు కీర్తికారులు చేసిన 125 కీర్తనలును, స్వరతాళములతో యున్నవి. కల్పవి, కోమగోలు, భాగ్యకాస్త్రియ్య మొదలగు గాగల విషయము లిందుగలవు. ౧౦గీత సంబంధమైన సకలకీర్తనలును చూపుట ప్రార్థనము. ఈ గ్రంథమును జరిగినవేల ౧౦గీత నివేదనములలో ఇన్ని రూపములలో భరిమగీతమును కట్టివేసి యిదిగీతము గనుక స్వేగు సోకదు.

911-500 ఎమ్. ఆది తిరుమల కంపెనీ, మదరాసు.

గానభాస్కరము

ఒక సంగీత గ్రంథము

ఇందు సంగీతసంబంధమైన పూర్వగ్రంథముల రహస్యములను ప్రాడికరించి వ్రాయబడియున్నది. ఇదివఱకు బహులు వెదలని త్యాగరాజయ్య, వీణకుప్పయ్య, పల్నాడు ముల్లయ్య అయ్యర్, సుదాకరరావు, కామాకాస్త్రియ్య, నుబ్బూరికాస్త్రియ్య ముత్తుస్వామి దీక్షితులు, బాలస్వామి దీక్షితులు, పొన్నయ్య, చిన్నస్వామి దీక్షితులు, రామస్వామి దీక్షితులు, వీరబ్రహ్మయ్య, కృష్ణస్వామయ్య, కుమారయ్యెట్టప్ప మహారాజు, శేషఅయ్యంగార్, పల్లవి గోపాలయ్య, దోరస్వామయ్య, మార్కండేయయ్య, కుప్పస్వామయ్య, శ్రీకృష్ణులు మొదలగు కీర్తికారులు చేసిన 125 కీర్తనలును, స్వరతాళములతో యున్నవి. కల్పవి, కోమగోలు, భాగ్యకాస్త్రియ్య మొదలగు గాగల విషయము లిందుగలవు. ౧౦గీత సంబంధమైన సకలకీర్తనలును చూపుట ప్రార్థనము. ఈ గ్రంథమును జరిగినవేల ౧౦గీత నివేదనములలో ఇన్ని రూపములలో భరిమగీతమును కట్టివేసి యిదిగీతము గనుక స్వేగు సోకదు.

911-500 ఎమ్. ఆది తిరుమల కంపెనీ, మదరాసు.

త పా ల
ఖర్చు
ప్రత్యే
కము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918-వ సం॥ మే నెల 8-వ తేది

బుధవారము.

జన్మభూమి సంతోషము

లోకచరిత్రను విమర్శించినపుడు చరిత్రకు భిన్నభేదములందును యుగములందును పునరావృత్తి గలుగుచుండునని విదితమగుచుండును. కాలము రంగములు పాత్రలు మారుచుండును. కార్య పరిణామమునందు సామాన్య లక్షణములు గోచరంబగు చుండును. కష్టదశయందు యవనలకు రోషనులకు కరానులకు పూర్వ యుగములందు గలిగిన విషమ సమస్యలు వర్తమాన యుగము నందు బ్రటిషు ప్రజలకును భారతీయులకునుగలిగినవి. దేశసంతోషమునకు పూర్వకాలమునందు యవన రోమక రాజ్యాధికారులకు వలె వర్తమాన కాలమునందు ప్రజాసహాయావసరము బ్రటిషు రాజ్యాధికారులకు గలిగినది. సందిగ్ధవస్థయందు రోమక రాజ్యాధికారాభిమాను లవలంబించిన మార్గమును బ్రటిషు రాజ్యాధికారాభిమాను లవలంబించుట యవసరంబయినది. సామ్రాజ్య సంతోషమునకు అయిర్లాండు ప్రజల సహాయమును బడయుటకు దేశమునందు స్వరాజ్యసాధన మవసరమైనది. రెండువందల ఏండ్లనుండియును తేలిని సమస్య ఇప్పుడు తేలుట యవసరంబగు చున్నది. సామ్రాజ్య సంతోషమునందు ప్రజలు పాలుగొనుటకు వారి హృదయములు భక్తుత్సాహ భరితంబై యుండుట యవసరము. సామ్రాజ్య సంతోష భారమును కేవలము ద్రవ్యాపేక్ష వరాయణులైన సైనికులు నిర్వహింపనేరరు. మహాసామ్రాజ్యమును సంతోషించుట కపారంబును భక్తి పూరితంబునైన సైన్య నివహము అవసరములు. ఆ యవసరంబులను దీర్చుటకు ముక్కుది మూడుకోట్ల బిడ్డలుగల భారత జనానికి సామర్థ్యముగలను. భరతఖండమునందు గల సాధనసంపత్తిని సామ్రాజ్య సంతోషమునకై వినియోగించుట వర్తమాన సందిగ్ధ సమయమునందు తరణోపాయము. కాని భారతీయులకు బ్రటిషు సామ్రాజ్య సంతోషమునందభిమానము గలిగినగాని వారు భక్తుత్సాహములతో సామ్రాజ్య సంతోషమునకు బూనుకొనుట దుర్లభము. రష్యా సామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్నమగుట వలనను జర్మనుల కాసియా ఖండమునందు విజృంభించుట కవకాశము గలిగినది జర్మనులు ఆసియా ఖండమునందు విజృంభించుట వలనను భరతఖండమునకును యధోపద్రవము సాధ్యమని రాజప్రతినిధి తెలిపియుండెను. మాతృదేశమును యధోపద్రవము నుండి సంతోషించుటకు భారతీయులకు గాఢమైన యత్సాహము గలదు. వృద్ధిరాజకృష్ట దేవరాయలు శివాజీమహారాజు మున్నగు దేశభక్తాగ్రేసరులను కనిన భారతమాత నేడు పండ్లగాదు. కాని భారతీయులకు వారి యత్సాహమును నిశింపజేయుటకు తగిన యవకాశము లను గలుగజేయుట బ్రటిషు రాజ్యాధికారులకు ధర్మమగునన్నది. సామ్రాజ్య సంతోషమునకు, ఉన్నతోద్యోగములకు ప్రతిబంధకములును, సైన్యశిక్షణమున కవకాశములు లేకుండుటయును, అత్యల్ప

వేతనమును ప్రజలయందుగల తృప్తిలమును నశింపజేసినవి. ప్రజలయందు నశించిన తృప్తిజమును ప్రజ్వరిల్ల జేయుటకు తగిన చర్యలు లేరన్నదిగాని దేశసంతోషమును జేయుటకు అవసరమైన సైన్య నివహంబులు లభ్యములుగావను సమయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని పాలక వర్గమున తీరహస్యము బాగుగ దెలిసినదని నమ్ముట కవకాశములు లేవు. బొంబాయి యందు గూడిన జాతీయ మహాసభా స్థాయిసంఘ సమావేశము సంధిభావమే వ్యక్తము చేయబడినది.

జన్మభూమి సంతోషము అత్యంత సంతోషమున వలె సలంఘనీయమైన ధర్మముని భారతీయులకు తెలియని విషయము గాదు. ఈ విషయమై ప్రజలకు బోధించుటయును అవసరము. యోధ వృత్తియందు గౌరవ పోషణములు గలవని ప్రజలు గ్రహించినపుడు లక్షలకొలది యువజనులు సైనికులుగ జేరి దేశ సంతోషమునకు దోడ్పడగలరు. సామాన్యముగ పనివాండ్లైందెడి సామ్యునినను సైనికులకు లభించుటలేదు. శ్వేత సైనికులకుగల ప్రతిపత్తి సైన్యమునందు హౌండ్లవ సైనికులకు లేదు. ప్రజలను సైన్యవృత్తి కాకర్షించుటకు దాని యందుగల పక్షపాత దృష్టిని మరల్చుట యవసరము. ఢిల్లీ నగరమునందు గూడిన మహాసభయందు భారతయోధుల వేతనములను వృద్ధిచేయుటకును సైన్యశిక్షణ కాలలను స్థాపించుటకును ఉన్నతోద్యోగముల నిచ్చుటకును తీర్మానము లామోదితము లైనవని తెలియచున్నది. ఆ సమావేశమునందభికారాభిమానులు స్వల్పవేతనము లకై లక్షలకొలది సైనికులుగ రాగలరని వాదించినవారు గలరు. ఈ యధికారాభిమానులు సభయందామోదితమైన తీర్మానములను వారి యాచరణము వలనను నిరుపయోగము చేయవచ్చును. ప్రజలను విశేషము సైనికవృత్తి కాకర్షించుటకు సభయందామోదితమైన తీర్మానములను ప్రకటించుట యత్యవసరము. ప్రజలను సైన్యవృత్తి కాకర్షించుటకు లాభములు సాధనములు గాని శుష్టప్రసంగములును ప్రకటనలును సాధనములు గావు బొంబాయి యందు గూడిన జాతీయ సభాస్థాయి సంఘమీ రహస్యమును గుర్తించి ప్రజలను సైన్య వృత్తి కాకర్షించుటకు వైన నుదహరించిన మార్గముల నవలంబించుట సాధనమని నిర్ణయించినది అధికారు లీ మార్గము నవలంబించి స్వదేశ సంతోషమునకు భారతీయుల కవకాశంబుల నొసంగుదురుగాత! "లెండు నడుములు గట్టుదు. యుద్ధము చేయుదు. దేశమును సంతోషించుదు. ఆయుధములను ధరింపుడు." అను ప్రబోధవచనంబులను శరవరంపరలను కురిపింపవచ్చును. కాని కేవల మీ వాక్యములు ప్రజల నాకర్షింపజాలవు. ప్రబోధవచనంబులకు సదృశ మైన ఫలము ప్రజలకు గోచరంబగునటులు పాలకలాచరించుటయే ప్రజల నాకర్షించుటకు ముఖ్యసాధనము. సామాన్య సభయందు కపర్తి గారు పాదించడలచిన తీర్మానమును రాజప్రతినిధి ప్రతిపేధించెను. ప్రజలను యుద్ధోన్ముఖులను జేయుటకు సామాన్యజ్ఞేయము నందును స్వదేశ జేమమునందును సామాన్య సంతోషమునందును స్వదేశ సంతోషమునందును వారికి సమానబాధ్యత గలదని ప్రబోధమును గలుగజేయుట యవసరము. అప్రబోధము ప్రజలు పరిపాలనమునందు తమకు సమానబాధ్యత గలదని గ్రహించిన గాని సాధ్యము గాదు. రాజప్రతినిధి కపర్తిగారి తీర్మానమును ప్రతిపేధించుట కాత్మ సమృద్ధిలై జను వారి సంతోష సిద్ధికి ప్రతికూలము. కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సమావేశము

నందు కపర్తిగారి తీర్మానము నామోదింపబడుట యందు వింతలేదు. ప్రజలయందు భక్తుత్సాహ భరితమైన ప్రబోధమును గలుగజేయుటకు నాయకులు పాలకులు పాటుపడినపుడే భారతీయుల యపారమైన బలసాక్షదలు సామ్రాజ్య సంతోషమునకును జన్మభూమి సంతోషమునకును వినియోగపడుట కవకాశములు గలుగ గలవు. వర్తమాన సమయమునందు లభించిన యవకాశము లను పాలకులు ప్రజాప్రబోధమునకై వినియోగించి స్వీయ ధర్మమును నిర్వహించెదరు గాత!

ఆంధ్రోద్యమము

జాతీయమహాసభాసంఘము.

ప్రకృతియందు వికాసమున కనుకూల పరిస్థితుల పగిది ప్రతికూలపరిస్థితులును సాధనంబులుగ నుండును. ఆంధ్రరాష్ట్రోపసంఘము మూడు మాసములకు పూర్వము స్థాపింపబడిన ప్రతికూల సంఘర్షణమువలనను నుద్యమమునకు బలము పోషణము గలుగుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రోపసంఘమును కోరుటకును స్థాపించుటకునుగల కారణము ప్రజాజీవనవికాసము. ప్రజాప్రబోధము ప్రజాధికారవ్యాపనము గాని అధికారలాభాపేక్ష నిరంకుశాధికారాపేక్ష జాతిద్వేషము గాదు. ప్రజలకు వారిస్వత్వములందు నమ్మకము గలుగుటకును వారి వ్యవహారపరిస్థితులు బోధ్యమగుటకును రాజ్యాంగ వ్యవహార చర్యల ప్రజలు వాడెడి భాషలందు జరుగుట యవసరము. రాష్ట్రీయసభల నాంగ్గ విద్యావంతులు సూత్రధారులై నడుపుచుండిరి. రాష్ట్రీయ సభలయందు ప్రజాసామాన్యమునకు సంబంధించిన విషయములు చర్చింపబడినను నాంగ్గ భాషాజ్ఞానము లేని ప్రజల కా చర్చలవలన నుపయోగము గలుగకుండెను. ఈ దుస్థితిని తొలగించి ప్రజలయందు రాజ్యాంగపరిజ్ఞానమును వ్యవహారజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకై ఆంధ్రోద్యమము వెలసినది. ఆంధ్రమహాసభలను మండల సభలను సందర్శించిన వారలకు ప్రజలకు లోక వ్యవహారములందు గల పరిజ్ఞానము విడితమగుచున్నది. ప్రజలయందు ప్రబోధము గలిగినపుడు వర్తమాన సమయమునందు లోకోపకార జీవనమునే పరమార్థముగ గ్రహించి పాటుపడుచున్న వారల ప్రతిపత్తి భంగము గలుగుట సహజము. ముప్పుదేండ్లు అవిచ్ఛిన్నముగ దేశ సేవను జేసిన వారైనను ప్రజలకు వారి యధికారమును సమర్పించి నాయకత్వమును చాలించుకొనవలసిన సమయము గలుగుచున్నది. గాంధీ తిలకు మహాశయులు దేశ కాల పాత్రల స్థితికి తగినటులు వారి నాయకత్వప్రతిభను వినియోగించి ప్రజల మన్ననలను బడయుచున్నారు. ఆంధ్రోద్యమ వ్యాపనము నాయకుల ప్రతిపత్తి కాటంకమైనను ప్రజాశయంబులకు ప్రతికూలము గాజాలదు. ప్రజల వక్షమున స్వోత్కర్షను ప్రకటించుటకు ప్రజాప్రబోధము ప్రతికూలముగ నుండును. కాని ప్రజలు స్వీయాభిప్రాయములను వెలిబుచ్చుటకు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయసభ లవసరములు. చెన్నభూరాష్ట్రీయ సభయందు అలావము ఆంధ్రమాలయాలేము కన్నడము నూటలాడెడి ప్రజలు గూడినపుడు ప్రజల కన్యోన్యభావములను దెలిసికొనుట కవకాశము లుండజాలవు. ఆంగ్ల విద్యా విధులు మాత్రము సభలయందు మాత్రమే గాదు బాలకులు వాదించగలరు. ఈ నాటక ప్రదర్శన

నము వలనను ప్రజలకు ఏవిధమైన ప్రయోజనము గలుగలేదు. ఆంధ్రులకు రాజకీయ వ్యవహారము లందు అభిరుచిని గలిగించుటకై ఆంధ్ర రాష్ట్రపు సంఘము స్థాపించబడినది. ఈ సంఘ సంస్థాపనవలనను నాంధ్రులు ద్రవిడులు దేశ సేవయందు భిన్నాభిప్రాయములను గలిగి కలహముల పాలగుచురనుట విచిత్రవాదము. నూతనాదర్శములను గ్రహింపనేరని వారలీ విచిత్రవాదము నవలంబించినను దూరదృష్టి గలవారల సీ విచిత్రవాదము భ్రమింప జేయజాలదు. ఉత్తర వంశంబుల వారలను దత్తమండలముల వారును నాంధ్రదేశ సోదరులు. ఒక ప్రాంతము వారిని వంచించి రెండవ ప్రాంతమువారు పొందగల లాభము లేవియును లేవు. ఆంధ్రమహాసభకును ఆంధ్రరాష్ట్రసభకును భేదములేదు. ప్రతియేటను ఆంధ్రమహాసభ గూడుట వలనను నాంధ్రులకు చెప్పుపురి రాష్ట్రసభయందు ఉత్సాహము తగ్గినది. ఆంధ్రసభయందు ప్రజల కుత్సాహము ప్రబలినది. ఆంధ్రరాష్ట్రసభను ప్రత్యేకముగ జరుపుటవల నను ప్రజలకు రాజకీయవ్యవహారములందు అభిరుచి పెరుగుటకును జాతీయ జీవనము వికాసవంత మగుటకును సాధనంబులు ప్రబలగలవు. అసంతృప్తము చిత్తూరుమండలము లందలి ప్రజలు ప్రజానాయకులు ఈ ధర్మమును గ్రహించుట సమంజసము. రాష్ట్రసభయందును రాష్ట్రసంఘము నందును ఉత్తరమండలవాసులు స్వప్రయోజనమును సాధింప ప్రయత్నించుచున్నారనుట మిథ్యావాదము. ఆంధ్రదేశము నందును బయటను గల ఆంధ్రేతరులమీదను నాంధ్రులు వైరమును బూని స్వార్థప్రయోజనమునకై రాష్ట్రీయోపసంఘమును స్థాపించిరనుట భ్రమప్రమాద సంజాతదోషము. ఆంధ్రరాష్ట్రపు సంఘమును స్థాపించుటకు గల మహాద్దేశములను నాంధ్రదేశ వాస్తవ్యులైన ఆంధ్రసోదరులును ఆంధ్రేతర సోదరులును గ్రహించి తత్ఫలప్రాప్తికై పాటుపడుట శ్రేయస్కరము. ఢిల్లీనగరమునందు గూడ గల జాతీయ మహాసభయందు ఆంధ్రోరాష్ట్రీయ సంఘాంగనిర్మాణము పునర్నిర్వహణమునకు రాగలదు గాన దేశాభిమానులు పరమార్థదృష్టితో నీయుద్యమము నవలోకించి మాతృదేశము నారాధించి ధన్యవాదములకు పాత్రతను గడించుదురుగాత!

రాజకీయాంధోళనము

రాజకీయాంధోళనమును విరమింపవలయునని, ఢిల్లీమహాసభలో తీర్మానించబడునని సభకు బూర్వము ప్రకటించబడెను. రాజప్రతినిధిగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున యిటుల నుడివి యుండిరి. "సభ్యులారా, నే జెప్పువాక్యములను వివరితముగ నర్థముజేయకుడు, రాజకీయసమస్యల గూర్చిన చర్చగాని, రాజకీయాంధోళనము గాని విరమించుట కీ సభవారు పూచీకడవలయునని, నే నీ సాయంకాలము గోరుట లేదు. అటుల గోరుటయు సమంజసమని నే దలంపజాలను."

పై వాక్యముల జూచిన, రాజప్రతినిధిగారు సులవంతముగ రాజకీయాంధోళనము నాపి వైప నిష్టపడరని స్పష్టమగు చున్నది. అమృత బజారు పత్రిక ప్రకారము, 28-వ ఏప్రిలు తేదీన సర్క్లాడు హిల్లుగారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగిన సభలో, రాజకీయాంధోళనమును విరమింపవలయునను విషయమై చాలదూరము చర్చించబడెనట. అనేకు లీ సూచనకు ప్రతికూలముగ మాటలాడు

టచే, యీ సూచన మువసంహరింప బడెను. అందుచే, రాజప్రతినిధి గారి యుపన్యాసమున మార్పులు జేయవలసిన యవసరము గలిగెనని, అమృత బజారు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. రాజకీయాంధోళనము గావించుట ప్రజలకు సంతోషముగ నుండునని దలంచుట పొరబాటు. రాజకీయాంధోళనము లేకుండ దేశమున శాంతి ప్రబలుటయే ఎల్లరును వాంఛించెదరు. రాజకీయాంధోళన ముద్భవించుటకు, దేశకాల పరిస్థితులే కారణము. ప్రజల యిబ్బందులు ఇరుమడించిన కొలదియు, రాజకీయాంధోళన మతీతయింపుచుండును. ప్రజల కష్టముల నివారించి, వారి యాశయముల సంతృప్తి పరచిన వెంటనే, రాజకీయాంధోళనము సహజముగ రూపుమాయును. ఇదియే రాజకీయాంధోళనము నడచుటకు మూలాపదము. ఈ సత్యమును గ్రహింపలేక లండను టైముపత్రిక, హైందవ స్వరాజ్యవాదులు భారతీయాభిప్రాయమును కృత్రిమముగ దయారు జేయుచున్నారని దూర దృష్టిలేని వ్రాతల వ్రాయుచున్నది. మద్రాసు మెయిలుపత్రిక యిందుపై వ్యాఖ్యానముజేయుచు, వేయిమంది చందాదారులు గల రెండు వార్తాపత్రికలును, ఏబదిమంది న్యాయవాదులును, జుయిలు లోనుండి బయటబడిన యొక ఆంధోళన కారకుడును, గలసినచో దేశములో నెట్టి సందిగ్ధస్థితి నైనను గలిగింపవచ్చునని, వ్రాయుచున్నది. అంతట అధికారవర్గమువారు బెదిరి, ఆంధోళనకారకులకు లొంగదరని గూడ, మెయిలుపత్రిక చెలుపుచున్నది. ఇంతకన్నను వివరితముగ వ్రాయుటకు సాధ్యపడదు. ప్రజలలో నిజమగు కష్టములు లేనిది, ఆంధోళనాచరుల మాయమాటలచే దేశమంతయు మోసపోవుటయే గాక, తుట్టతుడకు అధికారులు గూడ మోసపోయెదరని చెలుపుట అతిసాహసము. ఏ రాజకీయసంస్కర్తమైనను పరిస్థితుల ననుసరించి కనిజేయగలడే గాని, కృత్రిమాంధోళనముచే, సందిగ్ధస్థితి నెన్నడును సృజింపజాలదు. ఇటుల దలంచుట చరిత్రమునకు విరుద్ధము. ఆంధోళన మెల్లప్పుడును కృత్రిమమనియు, ప్రాద్దుభోని ఏ న్యాయవాదలో గలసి దీనిని సృజించుచున్నారనియు, ప్రజల కెట్టి యిబ్బందులు లేవనియు దలచి, ప్రజాశయములను నిరసించుటచేతనే, రాజకీయాంధోళనము ప్రబలమగుచున్నది. ఈ సత్యమును గ్రహించి, అధికారు లీ సమయమున సాధ్యమగు సంతవరకు ప్రజాశయముల సంతృప్తి పరచుటకు నిజమగు నాతురత జూపవలయును. అట్టితరీ ప్రభుత్వమువారు కోరకుండగనే రాజకీయాంధోళన మడుగంటి, ప్రభుత్వమువారి కోర్కె ఫలించును. సామోపాయములే శాంతివాతావరణ పోషణమునకు ముఖ్యసాధనము లని గ్రహింపవలెను.

జర్మనీలోని స్వాతంత్ర్యనిరోధము

జర్మను ప్రజలు ప్రవ్యను నిరంకుశమును నహించుటలేదు. ప్రజలకు స్వాతంత్ర్య ప్రదానమును ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానము జేసినను ప్రవ్యను లోపమహాను వారధానిని నిరాకరించిరి. ప్రజల రోష మిందుచే నతీతయింపుచున్నది. జర్మను పత్రికలు తీవ్రమగు నాశాఢంగమును దెలుపుచున్నవి. మిత్రమండలియొక్క స్వాతంత్ర్యాభిమానము శత్రుదేశములలో మెలమెల్లగ బ్రవేశించినచో, ప్రవ్యను నిరంకుశము త్వరలో నడుగంటును. ఇదియే సంగ్రామ ముఖ్యోద్దేశము. ఈ యుద్దేశ మంతత్వరలో నెరవేరిన, ప్రపంచజేమమున కంత లాభకరము.

ఒకనవరణ

నిన్నటిదినము ప్రచురింపబడిన "యూనియన్" ప్షముచే ఆసియాఖండమున కేర్పడిన మార్గము" లను పటమున జూపబడిన, రెండవమార్గము రైలు మార్గమని చెలుపుట పొరబాటు. టిఫ్లిసునుండి బెర్లిన్ వరకే రైలుమార్గముగలదు. ఆపైన రైలు మార్గములేదు. యూనియన్ నొకవేళ శత్రువులు మార్గముగ నుపయోగింప గల్గినను పర్షియా ఆఫ్ఘనిస్తానములు శత్రువిజృంభణమున కడ్డుగలిగించును. శత్రువుల ఉపద్రవము దూరమయినను నయ్యది కలదనిమాత్రము గ్రహించి, శత్రువిజృంభణము నరికట్టుటకు, హిందూదేశమంతయు నొక్కుమొడి సంసిద్ధురాలయినచో, జర్మను పురోగమనము కలలోని వార్తయగును. చక్రవర్తిగారి సందేశమును, రాజప్రతినిధి గారి హెచ్చరికయు నీ సత్యమునే ప్రకటించినవి. మాతృదేశ రక్షణమునకు దేశీయులు సంసిద్ధులయ్యెదరు గాక!

ఆంధ్రవిద్యానిధి

శ్రీశాశ్వతసంవత్సరము

1918-19 సం॥ వసూళ్లు

ఇదివరలో ప్రకటించిన చంపా సమ్మతి రు. 889-12-10
 ౧. శేషచ్యుగాన శ్రీకాళేశము 2-0-0
 మొత్తము రు. 891-12-10

స్థానికవార్తలు

చెన్నరాజధాని యుద్ధసభ:—రాజధాని బ్రూడింగ్ వోర్సువారు ఈ వెల 20వ తేదీని చెన్నపురిలో సమావేశమగుదురు. మరుసటిదినము 21వ తేదీ మంగళవారమునాడు కోటలో కాననదిర్బాజసభామండలములో చెన్నపురి గవర్నరు గారి ఆగ్రాహవాధిపత్యముక్రింద చెన్నరాజధాని యుద్ధసభ సభ జరుగును.

ఆఫీసు రికార్డు విక్రయించుట:—రివిన్యూ బోర్డు ఆఫీసులో వాకరుగనుండిన రామస్వామిమొదలి అనువాడు గతమాక్రితలలో ఆఫీసురికార్డు వ్రాసింది పనికిరాని కాగితములక్రింద బహుదారికి విక్రయించినట్లు చేయబడిన కేసు నివాళిమొగించి రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు వానికి ఒకమాసము కఠినశిక్ష విధించిరి.

తిరువల్లిక్కేరి అన్నదాన సమాజము:—సమాజము వారి యాజమాన్యము క్రింద గతవెల 24వ తేదీని కల్లాటలము నుండిరవ్వగారు 50 మంది బీదలకును 28వ తేదీని ఎన్. రామయ్యకాశ్రిగారు 50 మందికిని, 27వ తేదీని ఎన్. గోవిందకాశానెట్టిగారు పాతిక మందికిని, 28వ తేదీని పండిది. స్వామిసాధఅయ్యగారు నూలుమందికిని శ్రీరామ సమసాదు నూలుమందికిని తిరువల్లిక్కేరిగోధోత్సవము సంకల్పమున 100మంది బీదలకును అన్నదాన మొనగబడెను.

శ్రీభగవత్ సత్యబోధిని సభ:—ఈ సభవారి యాజమాన్యము క్రింద శేఖరువారము సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీమహాభారతములోని "విరుచినీతి" ఎల్లండి కుక్ వారము పాఠ్యంత్రం 6 గంటలకు "శ్రీకృష్ణద్యూతము" మొదటి భాగము 11-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు "శ్రీకృష్ణద్యూతము" రెండవ భాగము 12-వ తేదీ అదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు "లవణక" చరిత్రము అను నాటకము కాలక్షేపములు సాహిత్యరసేషు హిందూధియాశాశిలల ప్రాశ్నానం భజనయన శ్రీమహా పండిత డి. లక్ష్మణాశాస్త్రిల వారిచే జరుగబడును.

మంగారి పరిష్కారము చేపాలు కాబడుట:—బర్ భాగలో భయత్రాక్ తెగ ౪5 వారునను నాయకులకును బోధనమువారి పరిష్కారము చదివి విరిపింపబడెను. ౪5 వారు నాయకులు పరిష్కారమున కంగీకరించి చేపాళ్లు చేసిరి.

విరోధామహానంగాముము

(రైతుకు ఏకస్థి)

ఇంగ్లండు

వెల్లింగ్టన్ క్రైయినింగు కళాశాల.

లండను, మే 5:—జూలై 2 వ తేదీతో వారంభింపబడు ఆర్మీ ఎంట్రన్సు పరీక్ష నిమిత్తము వెల్లింగ్టన్ క్రైయినింగు కళాశాలలో జరుపుకొను వారలకు 5 కేటెబుషింగు బహుమతు లొసగబడునని హిందూదేశ కార్యదర్శిగారు తీర్మానించిరి. వారికి సాధారణపుష్కయముల నిమిత్తము 85 పానుల వేతనమును అదిగాక ప్రస్తుత మొసగబడు 50 పానులకు బదులుగ 65 పానుల వేతనమును ఈయబడును.

ఇండియను లేబరుకోరు

లండను, మే 5:—పశ్చిమ రంగమునందు యుద్ధము చేయుచు ప్రస్తుతము సెలవుతీసికొనియున్న ఇండియను లేబరు కోరుయొక్క కమిషను ఈయబడని ఉద్యోగులను చక్రవర్తిగారు విడద్రుసదన నేడు పరీక్షించిరి. ఆదేశములలో వీరూరు నందలి కోంచిజిల్లానండియు ఒరిస్సానుండియు వచ్చిన వైనికులు గలరు. కప్తానులు మెకస్సెక్, ఆల్బర్నస్ గారనుగార్లు వానియాజమాన్యమును పూనియున్నారు.

భారతపటాలపు సబ్బాల్దర్లు.

లండను, మే 1:—ప్రజలమందరమున వెటోగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఫిషరుగారిట్లు చెప్పిరి. అధికారులక్రొత్త వైదికులతీతములకు మార్గరళము నను సంగతిని, భారతపతనముల నొందుఉద్యోగముల స్థిల కిమ్మ విరాళముల పెంపొందింప వలయు నను సంగతిని చొరతనముచే రాలోచించుచున్నారు.

సర్జను జనరలుగారిని ప్రశంసించుట.

లండను, మే 2:—మెసపొటామియా సంఘవిచారణకు గూర్చి సర్జను జనరలు మేకనీసిగారు చెప్పిన సంగతులను వైనికుసంఘమువారాలోచించిరి. వైద్య నేపావిషయమున నతడు నిర్వహించవలయు ధర్మములలో నతని దూషించుట తేమియు కారణము లేదని తీర్మానించిరి.

లండను, మే 2:—ప్రజలమందరమున వైద్యుగారిట్లు చెప్పిరి:—6,800 టన్నుల పొరకీకపు ఖర్చురథలములు దిగుమతిచేయబడివి. అందులో ననేకము పాను ఆరువెన్నుల చొప్పున బహులో నమ్మబడుచున్నవి.

లండను, మే 4:—అసియానుండి క్రొత్తగావన్ను వారల వసతి కేర్పరపబడిన మందరమున సెక సభ జరుగగా ఇందికేపు ప్రభువుగారి రధ్యతను వహించి యుద్ధములో దేశియులుచూపిన పరాక్రమమును విశేషముగ ప్రశంసించిరి. ఆమందర మనేకమంది వానికుల కుటకరించుచున్నది. యుద్ధానంతరము చాలకాలము వరకును మన ప్రజలు జర్మను ఓడలలో ప్రయాణము చేయరు. లాస్సాగుగారి తెలివియు, ఆదర్శనయమునందు చలింపకుండుటయు, బాధల ననుభవించునపుడు మాత్రు నేహంతానసారమైన ఓర్పుయు మిక్కిలి స్తుతిపాత్రములు. క్రిందటిసంవత్సరము 1286 గురు అసియావాసులీ గృహమున కేర్పడిరి. అందు 170 గురు కేవలము నిరాధారులు.

ఫ్రాన్సు

లండను, మే 7:—హోమాకమాండులో ఫ్రెంచిప్రభువుగారి స్థానమున జనరలు రాబర్టుసకుగారు నియమింపబడుచు రని తలంపబడుచున్నదని “డేయిలి క్రానికలు” పత్రికప్రాయమున్నది.

హోలండు

హాగు, మే 5:—దచ్చి ఇండియా దీవుల గవర్నరు జనరలుగారిదివరలో ఎగురుతి చేయకూడదని నిషేధించినపుడు క్రిందవస్తువుల నిపుడు చేర్చెదరు. తగరము, క్వినెసు, దూలములు, పొగాక, చెక్కర, తేయాకు, మిరియాలు, కాఫీ, కొబ్బరి, మట్టనూనె, మానెలు, తోట్లు. ఎగుమతులకు తగిన రీతి సత్కారశక్తికముగురు దిగుమతులు వచ్చు నిమిత్తమే ఇట్లు చేస బడినదని దొరతనమువారు చెప్పచున్నారు.

పశ్చిమరంగము

బ్రిటిషుపంక్తిని ముందునకు తెచ్చుట.

లండను, మే 6:—సర్ డగ్లసు హేగుగారి ప్రకటనము:—సోము అంకరలమధ్యను మోల్లాంకోరునకు పశ్చిమమునను, వైర్మిథాగమునను గల మనపంక్తి ఒక్క చిన్నయుద్ధమువలన ముందునకు జరుపబడెను. శత్రువులు గట్టిగ నెదిరించుచుండినను మేము చాలవరకు ముందున కరిగితిమి. శత్రువుల కవలమిత నష్టము గలిగెను. మేము 150 గురు ఖైదీలను బట్టుకొంటిమి. మానైనికనష్టములు చాల గ్వల్పముగనున్నది. లోక్రి బాయీ నడుల ప్రాంతమునందలి మాస్టలములను సానికయ్యధముల సెనరించి యభివృద్ధి చేసికొంటిమి.

శత్రువులు పరాజయ మొందుట.

లండను, మే 6:—పరాసు ప్రకటనము: అంచిన గుడ్డెరు వైర్మిథిగ నుండు మనపంక్తిలను జేరుమిత్తము శత్రులు మొదట భయంకరముగ మట్టుపించి పిమ్మట మిడికిరా బ్రయత్నించి పరిపూర్ణపరాభవము సొందిరి. శత్రుసైనిక లవలమితముగ మరణించిరి. రెయిన్సునకు పశ్చిమమునందలి లోప్రియుత్తరప్రదేశమునందలి జర్మను ప్రతిష్ఠాపనలలో చొచ్చిరి. శత్రువుల కనేక ప్రబలనష్టముల గలిగించి విశేష యుద్ధసాధుగి గానికచ్చిరి.

ఈ ప్రసంగమున శత్రులు పరాభవ మొందుట.

లండను, మే 2:—ఇటీవలి జర్మను అవస్థాంధనము అమియన్న కేలేయల అవస్థాంధనములవలె పరాజయ మొందెను. మాంటు కెమ్మెలును బట్టుకొనియుండుటవలన చాలబలవంతులై యుండినను ఈ ప్రము కొండల పంక్తియంతటి నుండియు జర్మనులకు మారెండవ వైద్యమును పరాసుదళములకు తరిమివేసివది. ఆటుల తరిమివేయుటలో వారనేక మందిని చంపివేసిరి. అది చూచి ఆర్మ్యగవ్వమానములై శత్రువు లొక గడియ యట్ల నే నిలిచిపోయిరి. ఈ పరాజయము పరిపూర్ణమైనది. మిత్రమండలివారి నిరోధమును విధియు చేయుటకు గాను శత్రువు లనేక క్రొత్తదళములను నిష్కారణముగ నుపయోగించిరి. ఇకముందెట్టికార్యముల జేయవలసినదన్న నను వాటిన్నటికిని తాము తగియున్నారమని మానైనికులను చున్నారు. మామరఫీరంగినళములు జర్మనులను మించిపోయినవి. జర్మనులు గలగుండుపడేరితిని వారతిత్వరతముగ నత్యంతలొభవముతో ఫీరంగుల ప్రయోగించిరి. శత్రువులు మరల వత్తురు. స్థితిగతులు వానినట్లు బలవంత పెట్టుగలవు. అతడనేకమారులట్లు యుద్ధ మొనరించుటవలన వైనికసామర్థ్యము చాలవరకు తీసివంగెదరు. శత్రుమాక లిట్లు తరిమివేయబడిన ఇంకొకప్పు యుద్ధ మిదివర కెన్నడును జరిగియుండలేదు. బ్రిటిషు వైద్యమును స్థాండర్సులో త్రొక్కిపెట్టుటకు ప్రయత్నించిన శత్రుయత్నము లన్నియు విచ్ఛిన్నమై నవని. వాని అవస్థాంధన కార్యక్రమములయొక్క చెడిపోయెను. జర్మను ప్రకటనలను వారాపత్రికలను ఇందును గూర్చి యేమియు జెప్పకుండ మారకున్నది. బ్రిటిషు పరాసుదళములను విడదరప తలంబుయేగాక తామొక ప్రదేశమైన బట్టుకొనుటకు పూర్వము క్రొత్త అమెరికా దళములు గూడ వారితో నేకీభవించినవి.

జర్మను టౌంకుబండ్లు.

లండను, మే 6:—బ్రిటిషు ప్రధాన కార్యాలయము వద్దకున్న రైటుగారి విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. జర్మనుల టౌంకుబండ్లు మనవాటికంటె పరాసువారి నెక్కువగ బోలియున్నవి. వాటి బరువు 45 టన్నులు. వాటియుత్తమ భవము గంటకు 10 మైళ్లు. అంతటితో మోటారులకు చాల నేడికలుగును గావున సంత త్వరగతని వారెక్కుడు దూరము పోవాలగు. బలవంత అధికముగనున్నను సుంరక్షకపు ఏర్పాటులు గూడ చాలగ్వల్పముగ నున్నవి. మోటారుబండ్లకుండు దూరము 16 కుండలు 28 మిలిమీటరుల వరకు నున్నవి. బండ్ల పొడవు 28 అడుగులు. మిద గొడుగువలె నుండును. అందు బండిని తోలువాడు గూర్చుండును. అతడంతయెత్తున గూర్చుండుటవలన నతడు వంతెనలను దాటజాలడు. లోపలినుండి మార్గము చాలదూరమువరకు గానింపవలండు గొప్పలోపము.

ఆస్ట్రేలియను విజయము.

లండను, మే 6:—ప్రధాన కార్యాలయము వద్ద నున్న రైటుగారి విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—గత 24 గంటలందును మన యుద్ధరంగమున ఆస్ట్రేలియను దళము లెక్కుడు ప్రచలనము జూపినవి. అంకరు సోములమధ్యను 700 గజముల వరకు అంబాతులు తమపంక్తిని ముందునకు నడిపిరి. నిన్న రాత్రి మరల వారు ఆల్బర్నసుకు దక్షిణమునను పశ్చిమమునను విజయవంతముగ యుద్ధ మొనరించిరి. 1 1/2 మైళ్ల రంగమున మూర్లాంకోరుదిశ కేగుచు వారాపంక్తి యంతటిను శత్రువులను 500 గజముల దూరమువరకును. తిరిమివేసిరి. జర్మనులు చాల భయంకరముగ పోరిరి. చాల నష్టమును బొందిరి. వాటిసర్ సోమి మొదలు మూర్లాంకోరు వెనుకవరకును బోవు పర్వతపార్వములను ఆస్ట్రేలియనులు చేరుకొనిరి. ఆల్బర్నసుట్టునుండు ప్రదేశములతో నది కలసిపోయెను. అమియన్న గాపాడు నపు డది చాలముఖ్యముగ నుండెను. వాయు భారము నిరంతరము శీతలముగ నున్నది. నేలయంతయు నీటితో నిండిపోవుచున్నది. మిడికి బోవుటకు కష్టముగ నున్నది.

బ్రిటిషుపాకు లవస్థాంధనము నిరోధించుట

లండను, మే 6:—ఫ్రాన్సువిలేఖరు లిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—గత మూడు దినములందును స్థాండర్సులో మా ఫీరంగులు శత్రు ప్రచలనమును పూర్తిగ నిరోధించినవి. తని వారమునాడు చాల భయంకరముగ మిత్రమండలి నెదిరింపవలయునని శత్రువులు బాగుగ సంసిద్ధులై. యుద్ధమారంభింపబడుటకు ముందుగానే బ్రిటిషు తుపాకిదళములు వారిని తరిమివేసినవి. ఇందువలన శత్రువుల వెనుకపంక్తిలలో నల్లకల్లులము ప్రబలమైనది. శత్రువులు తమ నెదిరింపకుండుటకుల పరాసువారు మొట్టమొదట నెదిరించిరి. మిత్రమండలివారికి తెలియకుండ ఆకస్మికముగ శత్రువు లెక్కడ మిదపడుచుకొని యునైనికపు వ్రాతగాండ్రు నొక్కికొక్కి వ్రాయుచున్నారు. కొన్ని ముఖ్యప్రదేశములు చాల జాగరూకతతో సుంరక్షింపబడినవి. తక్కిన ప్రదేశముల నెదిరించునెడ జర్మను మూలదళము లెంతి త్వరగతని రాగలవో మిత్రమండలి మూలదళములు నంతకంటెను అట్లే త్వరగతని రాగలవు. ఈ ప్రదేశమున మనపంక్తిని ముందునకు నడపుటలో శత్రువు పరాజయ మొందిన కెమ్మెలు మరల పట్టుకొనబడునని వ్రాయునకాండ్రు నమ్ముచున్నారు.

అమెరికా

భారతీయుల కుట్ర కేసు.

కాను ఫ్రాన్సిస్కో, మే 1:—భారతీయుల కుట్ర కేసులలో డాక్టరు చక్రవర్తి యను ముద్రాయ నేరభటుగ నెక్కుబడి 80 దినముల కఠినశిక్షయు, 5000 డోలరుల జరిమానాయను విధింపబడెను. మరి 14 రు హిందువులకు 60 దినములు మొదలు 22 మాసముల వరకును వివిధ రీతుల శిక్షయొసగబడెను. న్యాయార్థ్యనుండి తైమ్మున కిట్లు తంతి వచ్చుచున్నది.—కాను ఫ్రాన్సిస్కోలో విచారింపబడిన భారతీయ కుట్రకేసులో తీర్పుచెప్పనపుడు న్యాయమూర్తి ఈ కుట్రకంతటికిని జర్మను ఉన్నత వైనికాధికారియే కారణమని చెప్పిరి. హిందువులు వారు చెప్పనట్లు చేయవలసినవారైరి. కాను ఫ్రాన్సిస్కో యందలి జర్మను సులహ సంఘాధికారులు క్రింకెను, కానుస్కాక్సు బాహుగారలకు కఠినశిక్ష నొసగుచు హిందూదేశములో కలత కలిగింపవలయునను ఉద్దేశముతో చేయబడిన జగద్విఖ్యాతమైన కుట్రకంతటికిని వీరే ముఖ్యకారకులని చెప్పిరి. చెరనుండి విడుదలవడిన వెంటనే హిందువులు భారతభూమి కేగుట యభిలషుని యు లేకున్న అమెరికనులు వారిని చాలగ హింసించగలరనియు న్యాయాధికారి హెచ్చరించెను. దోషునైవేషాధికారి ఇట్లు చెప్పెను: కానుఫ్రాన్సిస్కోలో హిందువులకింక రెండుమూద్రాయము లున్నవి. వాటి సహాయమున వారు బండ్లకోలదిపుస్తకముల ముద్రించుచున్నారు.

నార్వే అమెరికా ఒడంబడిక.

వాషింగ్టన్, మే 5:—నార్వే అమెరికా లొకయొడంబడిక నొనరించుకొనినవి. దాని ననుసరించి అమెరికా దేశము నార్వేకు తగిన ఆహారపదార్థములను రాక్షసి బొగ్గు మొదలగు వస్తువుల సంపాదన. నార్వేఓడల బట్టుకొనను. గనులు, రసాయన పదార్థములు, దూలములు, కట్టెలు, చేపలు మొదలగువాని నార్వే అమెరికా కంపురు. జర్మను మిత్రులుచేయు పదార్థములను నార్వే అమెరికాకంపురుక రాష్ట్రముల కంపగూడదు. అచటినుండి తమకు సంపాదనపువును జర్మనీమిత్రులకు జేరనియగూడదు.

తనదా

తనదా ప్రధాని; అహారపదార్థములు.

అట్లానా, మే 4:—అంబారియో శైశవ ప్రాతినిధ్యమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగును సర్ రాబర్టు బోర్డను గారిట్లు చెప్పిరి:—వ్యవసాయము చేయుటకు కార్మికులు చాలనందున కృషివలన పురులను యుద్ధమున కంపవలదని మీరు కోరు కోరికను నే నంగీకరింపజాలను. యుద్ధస్థితి మారినది. అందు వలన నిప్పును ఆహారసామగ్రిల సభికము చేయుటకంటె యుద్ధమున కక్కుడుపైనుటల బంపు టావశ్యకము. మనపైను టల కన్ని విధముల సహాయ మొనరించు శాసనముల జేయ వలెద నేను నహింపజాలను. కష్టములు బాధలు అని మన వారు విశేషముగ జెప్పెదరు. ప్రస్తుతపు ప్రాస్పెక్టివిటీ మీ రేమియు నూహింపజాలకున్నాను. అస్థితిని తెలసి కొని న మీమాటల కర్థమే యుండదు. ఆహారసామగ్రియు నవసరమే యయ్యు నైతికపు పంపులమూతము తగ్గించుటకు వీలులేదు. ప్రస్తుతపు బ్రిటిషుపంక్తిలో కొంతభాగమున మన పైనుటలు పోరుచున్నాను. ఆ బ్రిటిషుపంక్తియే విచ్చిన్న మైనయెడల మీరు పండించుచున్నవల కొనుటకు తానేలేదని నేను మీకు స్పష్టముగ తెలుపగల చున్నాను. యుద్ధరంగము నందలి నైతిక సంఖ్య తగ్గనూడదని నమ్ముటలో మీరిక మాతో నేకీ భవించు రను నుద్దేశమున నే నింతటితో విరమించుచున్నాను.

ఆస్ట్రేలియా

అండను, మే 4:—ఆస్ట్రేలియా అధికారసంక్షేపము:—నైటుతి తటమున తీవ్రమగు యుద్ధముజరుగుచున్నది.

ఆసియా

పేలస్టీను భయంకరయుద్ధము.

అండను, మే 4:—పేలస్టీను అధికార ప్రకటనము:—బాద్షానునకు తూర్పుతటమునను, ఎస్సెట్టునకు దక్షిణతటము నను మేకిన లేదని దినమెల్ల యుద్ధముజరిగెను. జే. సెడ్డానీనద్దనది నివాసిన శత్రువులు తరిమివేయుచుండిరి. ఎస్సెట్టునకు దక్షిణముం దుండిన వాడిసమీపమునను, అమ్మకుసమీపమున నుండు హెడ్డా జిసమీపమునను గల పైనుటలమీదను, బండ్లమీదను మావైమా నిటలు బాంబులను వేసి వారి నెదిరించిరి. మా విమానములలో రెండుమరలిరాల్సెను. 2వ తేదీనాటి రాత్రియందును, 3వ తేదీ నాటి ఉదయమునను ఈ కాన్యమునుండియు ఉత్తరమునుం దియు శత్రువు లనేకమారులు ఎస్సెట్టు నెదిరించిరి. అనేక క్రొత్తదళములను బంకిరి. రెండుమాడులను శత్రువులు తరిమి వేయుచుండిరి. వారి కపారసప్తము గలిగెను. మేము 814 రు పైను టలను బట్టుకొంటిమి.

వాషింగ్టను, మే 6:—తాము లక్ష్యదోలరుల విలువ గల “లిబర్టీ” బాండుల కొంటిరిని పెర్షియా మెగారు తంపి నంటిరి.

జర్మనీ

ఎన్నికల స్వాతంత్ర్యము.

అండను, మే 4:—ఎన్నికల స్వాతంత్ర్య మందరికి నుండవలయు నను తీర్మానము కయిజరుగారిచే నంగీకరింపబడి దొరతనమువారిచే బాగుగ బలపరుపబడినను పరాధాతమగుట వలన జర్మను సాంఘిక ప్రతికలును, అతివాదుల ప్రతికలును చాలాకోపమును చూపుచున్నవి. ప్రవృత్తప్రజలలో ననేకులకు గల్గిన ఈ యాభాదంగము వలన మునుందు చాలనప్తము రాగలదని అది వ్రాయుచున్నది.

దొరతనమువారి విషయమున మిక్కిలి బలహీనతను జూపిరి. వారు వెంటనే పార్లమెంటును మూసివేయవలసి యుండెను. ఇంక మూడవ పర్యాయము బిల్లును జరుపునపు దుభయకక్షల కెట్లనే రాజీ జరుగవలసియున్నది. కాని సం స్కరణ పక్షమువారు తలెత్తినవారు కారు. అనియు పులి కలవ్రాయుచున్నది.

అమర్తము, మే 6:—రెయిచి స్ట్రాగుసభలో సహ యోధ్యక్షుడు హెరువాను మేయరుగారు యుక్రేయను విషయ ములనుగూర్చి ఇట్లు చెప్పెను. యుక్రేయనునందలి జర్మనుఉద్యో గులనందేటిని చంపివేయుటకు యుక్రేయను సంఘమువారు కొంతమంది మంత్రుల సహితముగ గుట్రపర్చుటలు తెలియ నచ్యుటచేతనే జనరలు వాను ఎయికార్డు గా రంత కఠిన చర్యకు బూనిరి.

జర్మనీ దృఢనిశ్చయము.

అండను, మే 6:—“లికోడిస్ట్యాని” పత్రికలో మారీను బారినుగా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—జర్మనీ ఎప్ప టికిని పరాజయము నంగీకరింప నొల్లదు. 1918 వ సంవత్సర ములో నెట్లయిన కేవల నైతికప్రయత్నమువలన యుద్ధమునంత ము నొందింపవలయు నని జర్మనీ దృఢనిశ్చయము గావించు కొనెను.

జర్మనీలో రొట్టెను తగ్గించుట.

అండను, మే 6:—ఎస్సెట్టు జెలిగ్రాము కంపెనీ వారి కోపను హేగను విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—యుక్రేయను నుండి ధాన్యమును విశేషముగ పంపినగాని రొట్టెనందరికిని “సరుదు” కొని వచ్చుట కష్టమని రేచిస్ట్రాగు ఆహార సంఘమువారు తెలియజేసిరి. ఏప్రిలు 8 వ తేదీ నుండి యు కాక్సనీ రొట్టెలో పొల్లన వంతు తగ్గించి వేయబడును.

అండను, మే 6:—“వెటిటు పార్సీ”యను పులికా జీనీవా విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—జర్మను స్వీసు అధికపు ఒడంబడికను మరల నేర్పరచుట కొరకు రాయబా రములు జరుగుచున్నవి. జర్మనుల కోరికలు చాల మానవోని కరములుగ నున్నవి. అందుచే స్వీసుల రాయబారములు పుర్రోయోజనవంతములుగ నుండవచ్చును. స్వీసుల రెయిలు బండ్ల మీదుగా రాక్షసి బొగ్గును తెచ్చు టాకటి చాల ఆతురతను గలిగించుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియా

రాజకీయవిషయస్థితి

అండను, మే 4:—ఆస్ట్రేలియా రాజకీయస్థితి ఇంకను గందరగోళముగ నున్నది. రేయిబాటు కక్షవారి కుపవ్యాస మొసగుచు నైతికరాజకీయస్థితి చాలవిషమదశజంపెననిప్రధా ని వాను నెయిడ్లరుగారుచెప్పిరి. అస్థి కావారవ్యవస్థలు మరియు కఠినముగ నున్నవి. ఇ ట లి య వ స్కం ద న ము నుగూర్చి అ త డి ట్లు చెప్పెను. ఇంక కొల ని మానములలో నత్యధుక్తములగునీర్వితములు గావించబడుచున్నవి. రాజకీయపు టల్లరుల వలన దొరతనము వారిని బాధింపగూ డదు. అందుచే ప్రస్తుతము పార్లమెంటు సమావేశము కాగూ డదు. రెయిచిస్ట్రాగు అధ్యక్షుడు హెరుగ్రాను గారు పార్ల మెంటు చర్య నింకను నిలిపివేయరాదని. సాంఘికవాదుల నాయకుడును, తక్కిన కక్షలనాయకులును గూడ ప్రధాని గారి నట్లనే హెచ్చరించిరి. ఇంక నేమి జరుగునో యని ఆతు రతతో జూడబడుచున్నది.

అండను, మే 6:—పార్లమెంటును మరియొక నాటికి నిలుపుటవలన చాల ఆకాంక్ష ప్రబలినదనియు స్థితి వైచ్యమును మరింత దుర్భరముగ మారిదనియు వియన్నానుండి వచ్చిన తంత్రీవార్తలు తెలుపుచున్నవి. మంత్రివర్గము నందలి స్థాపు సభ్యులు రాజీనామాలు నొసగిరి. ప్రధానికాంటు వాను నేయి ట్లరుగారు స్థాపుజిల్లాలో కాంటిని నెలకొల్పగలరాయని నంది యము గలుగుచున్నది.

అమర్తము, మే 6:—వియన్నానుండి ఇట్లులింతి వచ్చుచున్నది.—రెయిచిస్ట్రాగునునిలుపుటకు చక్రవర్తిగారు నేయిట్లరుగారి కధికారము నొసగిరి. యుద్ధమున కేదియో ము ఖ్య నిశ్చయ మావశ్యకము. అట్టివాని నిపుడు పార్లమెంటు బాధించుచున్నది. కావున నది నిలిపివేయబడినది. అని అధికారులు తెలుపుచున్నాడు. రెయిచిస్ట్రాగు మరల సమావేశ మగునెడల రాజకీయపుటలములు పెంపొందగలవు. తన్నూ లమున ననేకకష్టములు వాటిల్లగలవు.

జెర్మనరు లేజిల్లాటు ప్రతికా వియన్నా విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—సభను మూసివేయుటకు ముఖ్యకారణ మొకటిగలదు. చక్రవర్తిగారి లేఖమీదను, ఆ వ్యవహారమున గూడినకక్షయందలి సభ్యులమీదను చర్యలు జరుగుట చక్రవర్తి గారి కిష్టములేదు. లేజరుజంటలంగు ప్రతికా వియనా విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. బాహిమియాను విడబరుపవలయునని దొరతనమువారియుద్దేశము. అది జెక్కుప్రజల చాలవర కుద్రే కించెను. ఈవిషయస్థితికంతకును వారేగ శేషముగ బాధ్యులుగ నున్నాడు.

పార్లమెంటు, మే 7:—పార్లమెంటు ముట్టడించు దూరపు ఫిరంగులలో నొక దాని పరాసు ఫిరంగిదళములు ధ్వంసము చేసివేసిన సంకతి దృఢమవుపడును.

అండను, మే 6:—మే 1 వ తేదీని పైటరు గారు మాస్కోనుండి ఇట్లు తంపించుచున్నాడు:—సోలియట్టుల ప్రకటనము ప్రకారము బారుగారును, హోర్వయు, ఒక కూతు రును ఎకటెరింబర్గున కంపివేయబడి రని తెలియుచున్నది. బోల్షెవిక్సు చుట్టుప్రక్కలనుండు శైశవులను రాజ పక్షావ లంబకులును వారిని విడిపించుటకు ప్రయత్నించుటచేత నిట్లు జరిగినది తెలుపబడుచున్నది. బారు విచ్చిగారి పేరు ప్రకటన మునందు దహరింప బడలేదు.

పోవుకారు; విగ్గండు నిర్బంధనేవ.

అండను, మే 6:—పోవుకారువారి “కోరీడిటారి యా” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.—పోవుకారువారి “రెల్ల పుసును ప్రతిదేశమునకును ఆకారంగిక మత వ్యవహారములందు పరిపూర్ణాధికారము నొసగియున్నది. అందుచే విగ్గండు విషప్త ను నిర్బంధశాసనమును గురించి చేసినచర్య పోవుకారువారి నిష్పక్షపాతమునకును తటస్థత్వమునకును ఇంచుకయు బాధిం పదు.

200 జర్మనుపైనిరుల బట్టుకొనుట

అండను, మే 6:—నేటిరాత్రి మాస్కోలు హేగు గారిట్లు ప్రకటించిరి.—మాస్కోలో సమీపమున మేము నిన్న రాత్రి విజయవంతముగ వాడినొనరించి 200 ఖైదీలనుబట్టుకొంటిమి. లోక్రీడి దక్షిణతటమున శత్రువులు వాడినొనరింప ప్రయత్నిం పగా పరాసువారు దాని తరిమివేసిరి. దివంతయు యుద్ధరం గములందు అన్యోన్య ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. తీసున కుత్తర తటమున శత్రుపంపుల వెనుక మాఫిరంగిదళములు విశేషముగ మంటలు పుట్టించినవి.

అండను, మే 7:—నేటిరాత్రి పరాసు ప్రకటనము ఆఫ్రికుత్తరమునను దక్షిణమునను తీవ్రమగు అన్యోన్య ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను.

శత్రుసేవనులమీద బాంబులను వేయుట

అండను, మే 7:—నావికాధికారుల ప్రకటనము.—ఏప్రిలు 29 మే 6 వ తేదీల మధ్యను దుంకయునుండి వచ్చి న వైమానిక దళములు ఓస్ట్రెంసు, వెస్ట్రెడి, జీబ్రుస్టీ, మోలు లాప్కులమీదను పెద్దపెద్ద సముద్ర నావికా కాలలమీదను, సమీపముననుండు ఓడలమీదను మావైమానికులు బాంబులను వేసిరి. జీబ్రుస్టీ దామ్రులమీదను సముద్ర నావికాకాలలవద్దను వారు ప్రత్యక్షముగ బాంబులనువేసిరి. మావిమానములలో నొక టి తిరిగిరాల్సెను. ఆవస్థనందన పరీక్షా సమయములందు ఒక విమానమును నేలగుల్చిరి. మరియొకటి క్రిందికి తరిమివేయ బడెను.

విగ్గండు నిర్బంధనేవ.

అండను, మే 7:—ప్రొలమగిదరమున లపు గారిట్లు అడి గిరి. విగ్గండునందలి నిర్బంధ నైతిక సేవ నిలిచిపోయినదా? బోనర్గాగారి ప్రత్యుత్తరము:—ఏప్రిలు 29 వ తేదీని ప్రధాని గారు చెప్పినవాదిగ దొరతనమువారి ఉద్దేశము లేమియు మార్పునొందలేదు.

సోదరుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు బొల్షరుగా రిట్లనిరి.—ఇటీవల శత్రు రెడ్డి సంధిసూచనలను గావించలేదు.

అండను, మే 6:—పేలస్టీను నందలి తురుష్కు జర్మను దళముల కధికారిగనుండిన మూర్లు హేగుగారి స్థాన మున జనరలు ఎరీమానువాను సాంవర్ధ్య గారు నియమింపబడిరని మూర్లించెనేను న్యాయస్థియాచ్చిచైవ ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

అండను, మే 7:—రమేనియును కాంటి సంధికి బలకర ముగ ఆస్ట్రేలియా జర్మనీ రుమేనియా పుత్రినిధు లొక ఆధిక సం ధిని జేసికొనిరి. ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ, రుమేనియాలకు జరిగిన అన్ని సంధిప్రములు నిపుడు సంతకములకు సిద్ధముగ నున్నవి.

వంగదేశములో తుపాను:—వంగదేశములో మైమెన్ సింగు జిల్లాలో చాంబిసి మున్నగు గ్రామములలో నిన్నటినిన మున నొక పెద్ద గాలివాన పట్టినది. సుమారు 15 గృహముల కొట్టుకు పోయినవి. అనేకములు దక్కాను పొయినవి. మహా వృక్షములు సహితము వేళ్ళతో వెల్లగుపడినవి. అనేకమంది ప్రజలు నిలువనీడలేక బాధపడిరి. ముగ్గురుమరలిపోయిరి. 15 సంక కఠినములైన గాయములు తగిలినవి. మేజిస్ట్రేటుగారు కొంద ట్లితో బోయి పేదలకు సహాయమునొప్పిరి. గాయములు పొందిన వారిలో నాణుగురు వైద్యులారకు పంపబడిరి.

గుంటూరు పి.డి.మునసబుకోర్టులో

అసలు 97/1918

వాదులు.

1. కొత్త అచ్చయ్య 2. తిప్పిరెడ్డి పీరారెడ్డి 3. గుత్తా రామయ్య 4. మల్లెపల్లి పీరారెడ్డి 5. కొత్త పిచ్చయ్య యెదిరి.

కొత్త రామయ్య కో॥ ప్రతివాదులు.

ఈ దావాలో వాదులుగా చేరవలసిన వారి యొక్క యిందులో బతపర్చిన తీర్పు ప్రకారము అందరి తరపున పయి అయిదుగురు మాత్రమే వాదులుగా చేరి యీ దావాలోని గ్రంథము జరిగించుటకు యుక్తికై నా ఆక్షేపణ వున్నాయదల గుంటూరు పి.డి. మునసబు కోర్టువారి యెదుట పగలు 11 గంటలకు ది 11-6-18 తేదిన హాజరయి తెలియపర్చవలసిన దిగా యిందువల్ల తెలియ చేయడమయినది.

- 1. కొత్త రామయ్య కొమార్తె రత్నయ్య 55 నంకమ్మ 2. కొత్త జగ్గయ్య కొ॥ సుబ్బయ్య 40 3. ఈ లక్ష్మయ్య కొడుకు పీరయ్య 65 4. యీ శ్యామయ్య తండ్రి లక్ష్మయ్య 48 5. యీ కొటయ్య డిటా 46 6. కొత్త బూరయ్య కొమారుడు లక్ష్మయ్య 19 7. యీ వెంకయ్య కొమారుడు జగ్గయ్య 20 8. యీ పీరయ్య కొమారుడు గోపయ్య 60 9. డిటా రామయ్య 55 10. డిటా అప్పయ్య 50 11. డిటా శ్యామయ్య 55 12. కొత్త బాలయ్య కొడుకు అన్నయ్య 40 13. కొత్త రామస్వామి కొమార్తె అచ్చయ్య కొమారుడు సుబ్బయ్య 24 14. ముప్పాళ్ల పీరయ్య కొమారుడు సుబ్బయ్య 25 15. ముప్పాళ్ల బాలయ్య కొమారుడు ముసలయ్య 35 16. కొత్త పిచ్చయ్య కొమారుడు కొటయ్య 60 17. కొత్త జగ్గయ్య కొమారుడు అచ్చయ్య 60 18. యీ వై రాగి డిటా 55 19. ఉలముల రామయ్య కొమారుడు పండయ్య 50 20. గుర్రం వెంకయ్య కొమారుడు 50 21. గుర్రం పేరయ్య కొమారుడు కొటయ్య 40 22. డిటా శ్యామయ్య 35 23. యీ సుబ్బయ్య 30 24. గుర్రం పాగయ్య కొమారుడు రామచంద్రుడు 50 25. యీ అప్పయ్య డిటా 45 26. గుత్తా అచ్చయ్య 60 27. మన్నెం పిచ్చయ్య కొమారుడు కొటయ్య 45 28. కొత్త రామస్వామి కొమారుడు నరసయ్య 70 29. యీ బాలయ్య 55 30. గడ్డె బ్రహ్మయ్య తండ్రి వెంకయ్య 20 31. జమ్మల అప్పయ్య కొడుకు వడయ్య 40 32. గడ్డె పరమయ్య కొమారుడు శ్యామయ్య 40 33. గుర్రం వెంకయ్య కొ॥ బుచ్చయ్య 60 34. చిగురుపాటి ముసలయ్య కొడుకు అచ్చయ్య 30 35. చిగురుపాటి పీరయ్య కొడుకు తాతయ్య 70 36. గడ్డె పీరయ్య కొమారుడు మందయ్య 85 37. గడ్డె వెంకయ్య కొమారుడు సుబ్బయ్య 45 38. మల్లెల అంకమ్మ కొమారుడు సుబ్బయ్య 45 39. గుడిపాటి లక్ష్మయ్య కొమారుడు కొటయ్య 40 40. చెరకురి రామయ్య కొ॥ పెదపీరయ్య 70 41. యీ చిరపీరయ్య 60 42. గడ్డె లింగయ్య కొ॥ పీరయ్య 60 43. అన్నరామ కన్నయ్య తండ్రి తెలియదు 55 44. నూరికయ్య నాగన్న కొ॥ సుబ్బయ్య 50 45. యీ అదివారయణ 45 46. కొత్త పిచ్చయ్య కొ॥ బాలయ్య 70 47. కొత్త వెంకయ్య కొ॥ పీరయ్య 80 48. గడ్డె కొటయ్య కొ॥ సుబ్బయ్య 42 49. కొత్త లక్ష్మయ్య కొ॥ రామయ్య 55 50. తిక్కెరెడ్డి పీరారెడ్డి కొ॥ లక్ష్మయ్య 60 51. యీ వెంకన్న 57 52. యీ అప్పిరెడ్డి 54 53. యీ ముసలారెడ్డి 51 54. తిక్కెరెడ్డి వెంకటరెడ్డి కొ॥ డిప్పిరెడ్డి 55 55. యీ రత్నారెడ్డి 52 56. తిక్కెరెడ్డి అప్పిరెడ్డి కొ॥ కృష్ణారెడ్డి 60 57. బల్లం పరమయ్య తండ్రి తెలియదు 90 58. తిక్కెరెడ్డి గంగిరెడ్డి కొ॥ లక్ష్మయ్య 40 59. తిక్కెరెడ్డి రామిరెడ్డి తండ్రి తెలియదు 50 60. తిక్కెరెడ్డి అప్పిరెడ్డి కొడుకు కొమారెడ్డి 40 61. తిప్పిరెడ్డి పిప్పిరెడ్డి కొ॥ అప్పిరెడ్డి 25 62. తెల్లూరి అప్పిరెడ్డి కొ॥ పుల్లారెడ్డి 74 63. మేకల అప్పిరెడ్డి కొ॥ వెంకటరెడ్డి 40

- 64. మేకల వెంకటరెడ్డి కొ॥ నరిసిరెడ్డి 80 65. కండుల అప్పిరెడ్డి తండ్రి తెలియదు 50 66. మల్లెరెడ్డి రామస్వామి తండ్రి తెలియదు 40 67. కొత్త సుబ్బారెడ్డి డిటా 40 68. కాల్యవల్లి ముసలారెడ్డి కొ॥ వెంకటరెడ్డి 50 69. కాల్యవల్లి గుర్రారెడ్డి కొ॥ వెంకటరెడ్డి 50 70. యీ రామిరెడ్డి 40 71. కాల్యవల్లి పెదరామిరెడ్డి కొ॥ కొటిరెడ్డి 30 72. తిక్కెరెడ్డి అప్పిరెడ్డి కొ॥ తాతరెడ్డి 50 73. యీ కృష్ణారెడ్డి 54 74. యీ పిచ్చిరెడ్డి 40 75. తిక్కెరెడ్డి వెంకటేశం కొ॥ కొటిరెడ్డి 50 76. వెంకట్రామయ్య 40 77. పింగళి పీరారెడ్డి తండ్రి అప్పిరెడ్డి 25 78. పింగళి రామిరెడ్డి కొ॥ కిష్టారెడ్డి 45 79. యినకొల్లు పీరన్న కొ॥ వెంకన్న తెలగ 50 80. యినకొల్లు గురవయ్య కొ॥ రత్నం 40 81. తెల్లూరి గుర్రారెడ్డి కొ॥ కొటిరెడ్డి 55 82. యీ రామిరెడ్డి 50 83. తెల్లూరి అప్పిరెడ్డి కొ॥ హుళేనరెడ్డి 35

ఆర్. యల్. సోమయాజి, వాదులు తరపు వకీలు.

అమృతవల్లి 1154 మనోరంజకమైన నవల. విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతకములను బొందిన కంచనపల్లి కనకమ్మ విరచితము. దీని వెల 1-4-0 గ్రంథకైలి మనోహరము. కథ రసవంతము. భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది. చిరునామ:- ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము 7, తంబుకెట్టిపేట, జి. డి. మదరాసు.

మహారాజా హోటాలు (1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.) చెన్నై పురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్ మినియన్ వీధి, మద్రాసు. (హైకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102) ట్రాంజెనుకు అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులకున్న విద్యాధులకున్న విడిసియుండుట కున్న భోజనోపాయములకున్న స్వగృహోపాధిమములకున్న తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్డెలో గదులు ఎల్లెక్రిక్ డిపోపాయములు ఆసనాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూప 0-4-0. ప్రశస్తమయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయారు చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతి ప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యాధులకు తక్కువ రేట్లు. ఈ హోటలు బర్మా, సిలీస్, యూరోపు, ఇండియా, వన్ల రాజేశములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యనేజిమెంటులో యున్నది. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు. ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపారమైన వెలకు దొరుకును. క్యాటలాగు ఉచితము. డాక్టర్. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (1918-1887) మేనేజర్.

జీబ్రుజ్జి విజయము లండను, మే 6:-ప్రాంతపుర్రు పత్రిక ఇల్లు వ్రాయున్నది.-జర్మను బావులూ యెగురుచుండిన తావులలో నొకచోట నత్తంలిసాహసమున ప్రవేశపగలిగిన బ్రిటిషు నావికులు గొప్పవిజయ మొందిరనుట తెలివివత్తున సంగతి యెంతసంతాపకరముగ నున్నను శత్రువులచేదల జీబ్రుజ్జిలేవు లో ప్రవేశించినవని మన మొప్పుకొనక తిరరు. తక్కిన సమయ ములందును వారల్ల విజయ మొందవలయుటకు కారణములేదు. మన వలె సాహసులగు శత్రువులతో వ్యవహరింపవలసియున్నది. గావున నావికాధికారులు తగిన జాగరూకత వహింపవలయును.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

ఆంధ్రోద్యమము.

పశ్చిమాంధ్ర దేశమున నాంధ్రోద్యమాభిమానము తిక్కుర యనియు, ఉన్నవారికి గూడ ఉత్తరాదివాదయొడ న్నేహ భావము లేదనియు, నీ దినములలో కూడ కొందరు చెప్ప సామానించుచున్నారు. ఇది సరికాదు. పశ్చిమాంధ్రదేశము ఉత్తరాంధ్ర దేశముకన్న నుమారలువది సంకల్పములకు తరువాతి నాంగ్లరాజుల వశమైనదని మనము భాషక ముందుకొన ను యము. ఆ కారణమున పశ్చిమభాగము విశేష ముంగ్లసంభవుల నకుమారేదు. ఆచటి యాంధ్రత్యము కుద్దుముగ నే యున్నది ఆ జిల్లాలలో బహు సంఖ్యాకులు ఆంధ్రత్యమునే యెరుంగుదురు. వారి కది సహజము. కనుక ఆంధ్రత్యసిద్ధికి ఉత్తరాదిని పాటుపడవలసినంత విశేషముగ పశ్చిమాంధ్రదేశమున పాటుపడవనవలయును. ఆ జిల్లాలయం ధాంధ్రోద్యమమును గురించి యాందోళనము తక్కువగానుండుటకు కారణ మిదియే గాని అభిమానము లేకుండ కాదని ప్రాజ్ఞులు గ్రహించవలయును. మానముదినములలో కడప పురమున జరుగ నున్న ఆంధ్రహాసభనుంచి పశ్చిమ దేశముయొక్క యుద్యమాభిమానము మూర్తీభవించును. పరిహాసము చేయువా రాదివ్య మూర్తిగంతి మును తిలకించుటకు వత్తురుగాక.

కడపసోదములు ఆంధ్రసభలకు ప్రతినిధి రును మారు రూపాయల నేర్పరచి యుండుట చాలమందికి చిక్కును కలిగించును. నాలుగురూపాయల కైనను దానిని తగ్గించుట సమంజసముగ నుండును. ప్రతినిధి కట్టుము మూడురూపాయలే యేర్పాటుచేసి నపుడు నిరుడు తెల్లూరు మహాసభకు ప్రతినిధుల సంఖ్య పూర్వముకన్న నెంతయో పడిపోయినది - సంతకాశీ.

కైకలూరు వార్తలు.

కైకలూరు, మే 8:-కైకలూరు గ్రామస్థులు ప్రాత పోలీసులైనను బాలికాపాఠశాలకొల కీమవలెనని దగభాస్తు చేసిరి. తాలూకాకచ్చేరి గుమస్తాయను మరాయును గూడ కొంతస్థలమునకు దరఖాస్తు చేసిరి. గ్రామస్థులు ఆస్థలమును బాలికాపాఠశాలకొల కీమవలె నని డివిజను ఒప్పదనము, కలెక్టరును, తహసీలు దారును ప్రార్థింపగా త్వరలో విచారిం చెదమని చెప్పిరి. ఆస్థలమును బాలికాపాఠశాలకొల కుపయోగించుకొనవచ్చునని గ్రామస్థులు మరాయును రాజీపడిరి. 29-4-18న తేదీని గోడలను కట్టుచుండగా తాలూకా మరాయు మతి కొన్నివరకులనుగోరెను. గ్రామస్థులునిరాకరించితమపనులనుజరుపుకొనుచుండిరి పిమ్మట మరాయు పోలీసుగవి స్పెషల్ యరు వెంట బెట్టుకొనివచ్చెను. పోలీసుగవి స్పెషల్ యరు గారు తనికీ చేసి ప్రజా శాంతిభంగకరము కాదని నిశ్చయించి వెడలిపోయిరి. అంతట మే జిప్రీటుగారు ఈ స్థలము విషయమున జోక్యము కలిగించుకొనవలదని మువ్వరు. గ్రామస్థులకు క్రిమినలు ప్రోసీసుగ కొడు 144-న నెక్స్ నక్రింద నోటీసు జారీచేయించిరి. ఈ స్థలమును మరాయు (వడ్డివ్యాపారి) కిమ్మటకు తాలూకా తహసీలు దారుగారును ప్రయత్నించిరి. మైవా ప్రకృతి తుల ను గూర్చి గ్రామస్థులు కలెక్టరుకుఅర్జీ పెట్టి మరాయుకుస్థలమును మంజూరు చేసినచో అమంజూరు ఉత్తరువును రద్దుచేయవలెననియు, మువ్వరు రైతులమీదను ఆక్రమముగా జారీచేయించబడిన నోటీసును వెంటనే రద్దుచేయించవలెననియు, ఇట్టిచర్య విగ్రితి పు ప్రిభుత్వముకింద నుండు ఉద్యోగికి తగదనియు పార్కింగించిరి. ఈవిషయమునందు ప్రిభుత్వమువారును, శాసన సభ్యులును జోక్యము గలిగించుకొని వ్యాయము గలుగునట్లు చేయవలెననియు కోరబడినది. ఒక విలేఖరి (తంతివలన).

లండను, మే 7:-తపాలాఛార్జీల నధికము లేదును గావింపబడిన బిల్లు ప్రజల మందరమున రెండవసారి చదువబడెను. విదేశములందలి వైకులకుల మూత్రము కాసన మనువర్తింపదు. వలసదేశముల ఛార్జీలను హెచ్చించునెవల సంకల్పమునకు 140000 పానులు ఎక్కువరాయచి వచ్చునని ఖోట్టుమాట్లకు జనరలు గారు మదింపుచేసిరి.

రాత్రి నిద్రించుచుండగ హత్య గావించబడుట:- బర్మా దొరతనమువారి వైద్యోద్యోగులు మేయూకు గారు గత గురువారమునాడు కొన్ని గ్రామములలో సంచరించుచు రాత్రి యొక గ్రామములో మకాము చేసికొని నిద్రించుచుండగ ఎరి చేరకు హత్యగావించబడినది. హంతకులు పారిపోయిరి. ఇంకను హంతకులు పట్టుపడలేదు.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Central Powers

A German Long Range Gun Destroyed.

LONDON, May 7.
PARIS.—It is confirmed that a French battery destroyed one of the German long range guns bombarding Paris.

German Economic Treaty With Rumania Initiated.

LONDON, May 7.
Austrian, German and Rumanian representatives have initiated an economic treaty supplementing the Rumanian peace treaty. All peace treaties between Austria, Germany and Rumania are now ready for signature.

Falkenhayn Superseded.

LONDON, May 6.
The "Münchener Neueste Nachrichten" indicates that General Eberhard von Sandars has succeeded Marshal Falkenhayn in command of the Turkish and German forces in Palestine.

Germany Absolutely Determined to Win.

LAHORE, May 7.
LONDON, May 6.—Mr. Maurice Barres in the "Echo de Paris" says that negotiations will not induce Germany to accept failure. She is absolutely determined to end the war in 1918 by military effort.—("C. and M. Gazette" special cable.)

Bread Rations to be Further Reduced in Germany.

LAHORE, May 7.
LONDON, May 6th.—The Copenhagen correspondent of the Exchange Telegram Company says:—It is stated by the Reichstag Food Commission that it is impossible to maintain bread ration unless stipulated quantities of grain are imported from Ukraine. Bread ration in Saxony is to be reduced by 25 per cent on the 8th April.—("C. & M. Gazette" Cable.)

German-Swiss Economic Agreement Becoming Protracted.

LAHORE, May 7.
LONDON, May 6th.—The "Petit Parisien's" Geneva correspondent says that negotiation for the renewal of the German-Swiss economic agreement are becoming protracted. German demands are humiliating and on this account the Swiss negotiations are pessimistic. Coal supply on Swiss Railways is also causing anxiety.—("C. & M. Gazette" Cable.)

Ukraine Trouble.

Plot to Murder German Officers.

LONDON, May 7.
AMSTERDAM. In the Reichstag the Vice-Chancellor Herr Von Payer referring to the events in Ukraine mentioned in a German communique alleged that General Von Eichen's drastic action was due to the discovery that a Ukrainian Committee including several Ministers had plotted the assassination of all German officers in Ukraine.

Rejection of Equal Suffrage in Prussia. People Intensified.

LONDON, May 7.
The rejection by the Prussian Lower House of equal suffrage, which was promised by the Kaiser and strongly supported by the Government, has provoked angry comment in German radical and socialist newspapers, which declare that the disappointment of the great mass of the Prussian people is so profound that it constitutes a danger which should not be underestimated.

These papers insist that the Government showed deplorable weakness by not immediately dissolving Parliament, which is so conservative that the proposed reform seems scarcely attainable except with nullifying qualifications. The possibility exists of some compromise before the third reading but the supporters of reform are not sanguine.

Post-War Commercial War.

Significant German Views.

LONDON, May 7.
With reference to the German preparations for a commercial campaign after the war, enemy newspapers are making a feature of German dependence on materials controlled by the Allies and the consequent necessity for making the question of raw materials one of the most important at the peace negotiations. Herr Dettmann, an ex-German Consul, advocates playing off the Allies against one another, telling America that she cannot have potash unless supplies of cotton and copper are guaranteed, and influencing Australia through her interest in maintaining the German wool market. Herr Zimmermann, a well known colonial enthusiast, in the course of a series of remarkable articles, goes further and says the remedy is a vast Colonial Empire. He says, "we shall have to make our decisions ruthlessly from our military superiority. After further great events in the west, our colonial demands must not be confined to the Belgian and French Congo". Proceeding he draws attention to Nigeria's exports of palm kernels and palm oil and says Nigeria, the Cameroons and Congo territories are in a position to deliver immediately over three hundred thousand tons of palm

kernels and palm oil, and he could conceive a German Colonial Empire in Central Africa and the South Seas, which would supply immediately 450,000 tons of oil fruits, and more than a million tons at an early date, making Germany almost entirely independent. Herr Zimmermann concludes: "To-day this colonial Empire is not firmly in our hands. We must await coming events, and then we shall talk further. Then we shall speak of security and of permanent connections between this Colonial Empire and Germany".

Recently Herr Von Stumm of the Foreign Office said that a free Ireland would mean freedom of the seas. A German alliance with free Ireland would permanently secure the connection between Germany and her colonial possessions in Africa.

Crisis in Austria.

Slav Members of Cabinet Resign.

LONDON, May 7.
Telegrams from Vienna show that the crisis is more acute and great unrest continues owing to the adjournment of Parliament. Slav members of the Cabinet have resigned. It is doubtful whether the Premier, Count Von Seidler, will be able to restore order in the Slav districts in the south where a modified siege prevails.

The Political Crisis.

Emperor Dissolves Parliament.

A Serious Situation.

LONDON, May 7.
Chaotic political situation continues in Austria. The Premier, Count Von Seidler, addressing the Reichsrat party leaders admitted that the entire military and political position had reached a climax. Economic and especially food conditions were very serious. Apparently alluding to the offensive in Italy the Premier said that the next few months would bring big decisions. It was necessary that the Government should not be hampered by political troubles, and he therefore recommended that Parliament should not resume at present. Herr Gross, President of the Reichsrat, refused further to postpone sittings while even a section of the German party was not keen on the elimination of Parliament. Dr. Adler, leader of the Social Democrats and also other party leaders including Poles warned the Premier against the postponement of the sittings and further developments are awaited with the greatest interest.

AMSTERDAM.—A Vienna telegram states that the Emperor has empowered Count Von Seidler to adjourn the Reichsrat. The official journal explains that the measure is due to the inability of Parliament to find a stable policy which is necessary in a decisive phase of war. The resumption of the Reichsrat would only sharpen political antagonisms and endanger the fulfilment of the economic task especially the solution of the supply of food to enable the nation to hold out, on which everything depends.

The "Berliner Tageblatt's" Vienna correspondent says that the adjournment was chiefly due to the desire of the Crown to avoid debates on the Emperor's letter and on members of the House party concerned in that affair. The "Weser Zeitung's" Vienna correspondent says the Government's intention to partition Bohemia, which incensed the Czech population was largely responsible for the crisis.

LONDON, May 7.
A wireless Austrian official message says in the south-west lively fighting continues.

America

The Indian Conspiracy Trial.

Judge's Severe Remarks.

LONDON, May 7.
SAN FRANCISCO.—Doctor Chakravarty one of the Hindu defendants found guilty in the Indian conspiracy trial has been sentenced to thirty days imprisonment and a fine of five thousand Dollars. Fourteen other Hindus have received sentences ranging from sixty days to twenty-two months. A telegram to the "Times" from New York says:—In pronouncing sentence in the Indian Conspiracy Trial at San Francisco, the Judge placed the guilt for the conspiracy on the German Supreme Command. The Judge characterized the Hindu conspirators as mere catspaws of the ruthless Prussian military system. Sentencing Bopp, von Brincken, and von Schack, the heads of the German Consulate in San Francisco, the Judge declared that they, with the German Embassy in Washington and the German Foreign Office, were the nerve centres of a worldwide plot to foment rebellion in India. The judge warned the Hindu conspirators to return immediately to their own country after release, as people in America were taking the law into their own hands. The Public Prosecutor had previously declared that Hindus in San Francisco still had two printing presses and were turning out bales of literature daily.

Norwego-American Agreement.

Exchange of Goods Arranged.

LONDON, May 6.
WASHINGTON.—A Norwego-American agreement has been signed, whereby America will provide Norway with necessary foodstuffs, fodder, fertilizers, and bunker coal, and will not seize or hamper Norwegian vessels and Norway will send to the United States surplus ores, minerals, chemicals, timber, wood, and fish and will not forward to the United States exports from the Central Powers or use or replace commodities shipped to the order of the Central Powers.

Shah's Purchase of Bonds.

LONDON, May 6.
WASHINGTON.—The Shah of Persia has cabled purchasing a hundred thousand dollars' worth of "Liberty" Bonds.

Great Britain

Irish Conscription.

Government Intentions Unchanged.

LONDON, May 7.
In the House of Commons Mr. Lough asked:—Has the enforcement of conscription in Ireland been postponed? Mr. Bonar Law replied:—The intentions of the Government have not been unchanged since the statement by the Premier on the 29th, April.

No Enemy Peace Offers Recently.

Replying to Mr. Snowden who called attention to Reuter's interview with Lord Robert Cecil on 3rd May Mr. Balfour stated that there had been no enemy peace offers recently.

Increase in Postal Rates in Britain. Bill Passes Second Reading.

LONDON, May 7.
The House of Commons has passed the second reading of the Bill authorizing increase in postal rates. Increased letter rates will not apply to Soldiers serving abroad. The Postmaster-General estimated that the extra letter charge to the Dominions and Colonies would produce a hundred and forty thousand sterling annually.

The Home Command.

General Robertson to Succeed Lord French.

LONDON, May 7.
The "Daily Chronicle" says it is anticipated that General Robertson will succeed Lord French in the Home Command.

The Zeebrugge Success.

German Tribute to British Heroism.

LONDON, May 7.
The "Frankfurter Zeitung" commenting on the British attack at Zeebrugge says:—It would be foolish to deny that the British fleet scored a great success through a fantastically audacious stroke in penetrating one of the most important strongholds over which floats the German flag. However unpleasant it may be we may frankly admit that enemy ships actually entered the port of Zeebrugge. That being so there is no reason why they should not achieve a similar feat at other times. Therefore it behoves our naval command to be alert for, we have to deal with an antagonist of remarkable boldness.

Indian Lascars Praised to the Skies.

By Lord Inchcape.

LONDON, May 7.
Lord Inchcape presiding at a meeting of the Strangers' Home for Asiatics paid a high tribute to the splendid services and gallantry of native seamen during the war. The home had provided comfortable quarters for native seamen. Not many of our fellow subjects would sail in German ships for a long time after the war. Lord Inchcape said that the lascars' sobriety, and his calm demeanour in emergency and philosophic endurance of catastrophe were beyond all praise. During last year 1236 Asiatics were admitted to the home, 170 of whom were entirely destitute.

Indian Army Subalterns.

Revision of Pay Considered.

LONDON, May 7.
In the House of Commons, replying to Mr. Peto, Mr. Fisher stated that the Government of India was considering the revision of Indian rates of pay for Subalterns and an extension of the grant of children's allowance to officers receiving Indian pay.

Surgeon-Genl. Exonerated.

LONDON, May 7.
The Army Council has considered the statement of Surgeon-General Mac Neece regarding the findings of the Mesopotamia Commission and has decided that no blame attaches to him for the manner in which he carried out his duties in connection with the Medical Service.

Persian Dates as Food.

LONDON, May 7.
In the House of Commons, Mr. Clynes stated that 6,300 tons of Persian dates had been imported, the bulk of which were placed on the market at six-pence a pound.

Post-War Trade.

Control of India's Oil and Cotton.

LONDON, May 6.
(12.40 P.M.)—The report of Lord Balfour of Burleigh's Committee on Trade after the War says:—It is desirable that the Government of India should be urged to undertake control of the supplies of Jute and Cotton, and that Egypt should control cotton, the supplies of which are likely to be barely sufficient to meet the requirements of the world, exclusive of the present enemy countries. The Government of India should be asked to consider whether any practical measures can be devised regarding the supplies of oil seeds and nuts under its control, with the object of diverting them from enemy countries after the war.

The Vatican and Irish Conscription.

(Delayed in Transmission).

LAHORE, May 7.
LONDON, May 6th.—The "Corriere della Sera" a Catholic organ says that the Vatican has always left the disposal of each country free in internal affairs and therefore the action of Irish Bishops towards conscription does not affect the Vatican's impartiality and neutrality.—("C. & M. Gazette" cable.)

South Hereford By-Election.

LONDON, May 6.
The following is the result of the South Hereford by-election:—
Mr. Pelly, Coalitionist 3260.
Mr. Preece, Farmers' candidate 1784

Silver.

LONDON, May 6.
Messrs Montagu's report says price of silver has now been practically established. Shanghai exchange has eased somewhat and is now much below parity with silver. German Reichsbank return dated 23rd April states that silver holding is now over six millions sterling as compared with about eight hundred thousand a year ago.

Russia

Ex-Tsar and Family Transferred.

LONDON, May 7.
Reuter wires from Moscow on the 1st May.—The ex-Tsar, and the Tsarina, and one daughter, according to a Soviet announcement, have been transferred to Ekaterinburg owing to alleged efforts of peasants and monarchists in the neighbourhood of Tobolsk to promote their escape. The Tsarevitch is not mentioned in the announcement.

General

Prohibition of Exports from Dutch Indies.

LONDON, May 7.
HAGUE.—The Governor-General of Dutch Indies has extended the prohibition of the export of tin, quinine, and ketchup to timber, tobacco, sugar, tea, pepper, coffee, copra petroleum, vegetable oils, and skins. It is officially explained that the object of prohibition is to ensure to the Dutch Indies proportionate imports of necessities, especially foodstuffs in exchange for exports.

Western Front

Two Hundred German Prisoners Taken.

LONDON, May 6th:—(10-20 P. M.)
To-night's communique from Marshal Haig says:—In a successful local operation during the night in the neighbourhood of Morlaucourt we took over two hundred prisoners. The French repulsed attempted raids southward of Loos. Reciprocal artillery activity continued throughout the day on battle fronts. Our artillery caused several fires behind the enemy's lines northward of Lys.

LONDON, May 7.
To-night's French communique says:—There has been somewhat great reciprocal artillery activity north and south of Avre.

Many Enemy Stations Bombed.

LONDON, May 7.
The Admiralty announces that between the 29th April and 5th May the air Force contingents from Dunkirk carried out bombing operations on Ostend, Westende, Zeebrugge, Mole Lock gates seaplane base and shipping in the vicinity. They made direct hits on the mole seaplane base and docks at Zeebrugge. One of our machines did not return. During the offensive patrols we destroyed one enemy machine and drove down another.

British Line Advanced.

Enemy Loses Heavily.

LONDON, May 6.
(12-40) P. M.—A communique from F. M. Sir Douglas Haig says:—By a minor operation, our line westward and south westward of Morlaucourt between the Somme and the Ancre was advanced on a considerable front, in spite of strong opposition. The enemy's losses were heavy. We took 150 prisoners. Our casualties were slight. Local fighting improved our positions in the neighbourhood of Loos, and Lawe River.

Enemy Attack Fails.

LONDON, May 6:—(4 P. M.)
A French communique says:—An enemy attempt, after a violent bombardment, to reach our lines southwest of Anchin failed completely, and many enemy were killed. A detachment penetrated the German organisations in the region north of the Loire west of Rheims and inflicted serious losses on the enemy in lively engagements and brought back considerable war material.

The Enemy Defeat Before Ypres.

Its Effects Discussed.

ALLAHABAD, May 7.
LONDON, May 4th.—The last German attack like those of Amiens and Calais was a miserable failure. Although operating with the possession of Mount Kemmel the enemy was repulsed on the general line of the Ypres hills by our second army and French troops with record slaughter, which has brought the Germans to a standstill for the moment. The defeat was full and complete, and the enemy has exhausted his fresh forces in a useless endeavour to overcome the Allied resistance. Our men feel that they are equal to all future demands. Our machine gunners outvalued the Germans, and rifle fire was so rapid and accurate that the whole German attack was thrown into disorder. The enemy will come on again; circumstances will force him to do so; but the effect of his repeated checks will tell on the morale of the attackers. No finer fighting has been seen in the war than this repulse of the enemy's charges. His failure to isolate the British army in the Flanders Triangle has broken down the whole timetable of his attack. German communications and base areas are isolated almost. On the other hand, the British have been able to concentrate their forces and have united the French and British armies instead of dividing them, and the new American force has joined in before the British has won a single strategic objective. ("Pioneer")

An Australian Success.

Line Considerably Advanced.

LONDON, May 7.
Reuter's correspondent at British headquarters, wiring to-day says:—The main activity on our battlefield during the past twenty-four hours has been confined to Austrian troops. Following Saturday's success, when the Anzacs advanced their line between the Ancre and the Somme to a depth of seven hundred yards, they again launched a successful operation last night south and west of Albert. Advancing towards Morlaucourt on a front of about a mile and a quarter, they drove back the enemy on the whole line to an average distance of five hundred yards. The Germans fought stubbornly and suffered heavily. The Australians have pushed on to the lower slopes of the ridge, extending from Vautour sur Somme behind Morlaucourt linking up with the undulating country around Albert, which is such an important terrain in connection with the defence of Amiens against a converging movement. The weather is intermittently wet and the ground is getting water logged, making heavy going.

Palestine Front

Heavy Fighting in Palestine.

Enemy Attacks Defeated.

LONDON, May 7.
An official Palestine communique says:—Fighting continued throughout the 2nd May eastward of the Jordan and southward of Esalt. The enemy, who crossed the river at Jisraddanie were driven back. Our air service attacked and bombed troops and rolling stock on the Hedjaz railway in the vicinity of Amman and Wadisir southward of Esalt. Two of our machines did not return. During the night of the 2nd and in the morning of 3rd May, the enemy made renewed attacks on Esalt from the north-east and north with considerable reinforcements. Both attacks were repulsed with heavy loss. We took 314 prisoners.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)

(BY WIRE.)

Simla

Marris Settlement Signed.

SIMLA, May 7.
The following communique regarding Marris operations has been issued:—Morning, 7th April: The Government terms of settlement were read out to the Sardar and headmen of the Khetran Tribe at Barkhan. The terms were signed by the Sardar and Headmen.

Calcutta

A Tornado in Bengal.

There Killed Much Damage Caused.

CALCUTTA, May 7.
A severe tornado passed over Chamba and other villages in Tangail subdivision of the Mymensingh district on Sunday. Some fifteen houses were swept away and a large number damaged. Many huge trees were uprooted and several people rendered homeless. Three persons died and 15 were seriously wounded and one child missing. The local Magistrate with several persons and a doctor visited the places and rendered first aid. Six wounded persons were sent to hospital.

CALCUTTA, May 8.
The Chittagong Special Tribunal yesterday disposed of the case in which two detainees interned in Lawrence Char were charged with violating rules under the Defence of India Act. Altogether there were three cases in which seven political suspects interned are accused. In the first case there were two accused, and it was alleged that the first accused went to the house of the second accused on the night of the 9th April at 9. The court convicted the accused and sentenced each to three months rigorous imprisonment.

United Provinces

The New Indian War Loan.

Measures to Facilitate Issue.

ALLAHABAD, May 7.
In connection with the new war loan the "Pioneer" understands that special measures will be adopted to prevent the recurrence of complaints of delay in the issue of scrip. Arrangements are to be made by which purchasers who resort to Presidency Banks with be able to obtain their scrip over the counter in exchange for payment tendered. In the case of applications at the Government treasuries and in the offices of the Controller of Currency and of the Accountant General, this immediate delivery of scrip will not be possible, but even here the issue will probably be made within a few days. The above procedure will apply in cases where the purchaser wishes to have his scrip in the form of promissory notes. In the event of his preferring inscribed stock, necessary certificates will be issued by the Public Debt Office direct to the applicant on his application through the usual channels. Committees which have been formed in the various provinces are preparing for an energetic campaign in favour of the loan and publicity arrangements will be placed in their hands. Among the chairmen of these bodies are Sir Thomas Birkett for Bombay; the Hon. Mr. C. A. J. for Madras; Sir John Campbell for the United Provinces; Sir Henry Rattigan for the Punjab; the Hon. Mr. S. S. for the Government of Bihar and Orissa; and Mr. B. B. Pura, I. C. S. for the North West Frontier Province.

Burma

Killed While Sleeping.

RANGOON, May 7.
Information has reached Moulmein of the murder of the Mycock (Burmese Government Medical Officer) of Kyain. He was out on tour last Thursday at a village in his township and during the night he was stabbed to death while asleep, the murderers escaping.

Punjab

The Premier's Appeal.

Punjab's Offerings.

LAHORE, May 7.
The following press communique has been issued by the Punjab Government:—In response to the Premier's appeal the Maudli Dattar have offered Rs. 20,000 towards the war and the Nawab of Loharu has offered to supply a batch of 50 transport camels. Captain Nawab Malik Mubaria Khan of Bahpur (who defrayed the expenses of a squadron of his old regiment, the 9th Hodson's Horse during the first year of war) announced on the occasion of the Lieutenant Governor's recent visit to Sargodha, his intention of devoting an investment of Rs. 10,000 in Government war loan to such object connected with the war as might be determined by the Punjab Government. His Excellency the Commander-in-Chief has been asked for his opinion as to the best way in which this generous gift can be utilized for the Indian troops at the front.

South India

Mr. Rajagopalachariar in Ganjam.

OOTACAMUND, May 7.
We are informed that Mr. Rajagopalachariar on his return journey from Delhi is making some official inspection in Ganjam in connection with the departments under his immediate charge and is expected to arrive in Madras on the 9th instant and in Ootacamund on the 11th instant.

The Educational Conference.

OOTACAMUND, May 8.
The informal educational conference already announced to meet in Ootacamund will take place there on Tuesday the 14th and the following days.

The Provincial Recruiting Board.

We are asked to announce that the Provincial Recruiting Board will meet in Madras on Monday the 20th May and that on Tuesday the 21st May His Excellency the Governor will preside at Madras Presidency War Conference to be held at the Legislative Council Chambers, Fort St. George, Madras at 11 A. M.

A wire from Palghat runs as follows:—Intimation has been received that Mr. P. U. Narayan Iyer, B. A. of Palghat, has been appointed the first Commissioner of the District of Bagdad in the conquered province, on a salary of Rs. 750 a month. Mr. Iyer is a young man on this side of thirty and a graduate of the Madras University. He was one of the earliest to volunteer in the non-combatant section of the Field Service in Mesopotamia, and when the enemy country was brought under civil administration he was taken on in the superior grade of service.

SITHARAMIA GETS 7 YEARS.

[From our own Correspondent.]

CHINGLEPUT, May 8.
Mr. Venugopal Chetty I. C. S., Sessions Judge Chingleput, delivered Judgment to-day in Sitharamia's case. His Honour found the accused guilty of attempting to hold communication with the enemy and sentenced to seven years rigorous imprisonment and five years under Sections 121 a 122 511 Indian Penal Code. The court was crowded.

శీతారామయ్యకు కేసు.

7 సంవత్సరముల శిక్ష విధింపబడుట.

(మాస్కో కు విశేషము మొదలగు)

చెంగల్పట్టు, మే 8:— శ్రీశ్రీమహా రామయ్య

లను జరుపుటకు ప్రయత్నించినట్లు సేరాకోపితుడైన శీతారామయ్యుడు రాజద్రోహపు కేసునందు నేటి ప్రాతఃకాలము చెంగల్పట్టు సెషన్సుజడ్జి వేణుగోపాల శెట్టిగారు తీర్పు జెప్పి ముద్రాయకి 7 సంవత్సరముల కఠిన ఖయిదును 5 వ సంవత్సరముల ఖయిదును 121 (ఎ) 122, 511 శిక్షాస్ఫూటి పెక్షనుల క్రింద విధించిరి. కోర్టు భవనము జులలో కిటకిట లాడుచుండెను. (తంత్రవలన)

వరువు నవ్వు కేసు:—కాళియమ్మక కోవెల ధర్మ

కర్తలగు వేమల దక్షిణామూర్తి ఆచారిగారు ఒక నగన ఆపవారిచి ఆదివారమున తమ స్వంతభావ్యులకు వినియోగించినట్లును ఈసంగతిగూర్చి వచ్చించుటకు ఎన్. కందస్వామి ఆచారి, ఎన్. ముత్యయ్య ఇంకొక ఆరుగురు ఒకసభచేసి సభయందు దక్షిణామూర్తి ఆచారిగారిని అవమానపరచినట్లు ఆయన టవును పోలీసుకోర్టులో కేసుచేసిరి. రావుసాహెబు ఎన్. ఎస్. వి. రాజాచారిగారు మొదట కేసు విచారణచేసి ఏ ఏ సంవత్సరములందు నగవిత్తరాయకులచే నేరవాపు జేయబడినదని తలచి ముగ్గురువారు విడుదలచేసిరి. ఈ తీర్పును విని ధర్మయ్యగారు కోరిక వేయవలెనని కోరికను కోర్టులో పోలీసుగారు తీర్పుచేసి కేసు విధి విధానము జేయబడినదని. కేసు ప్రస్తుతమునందును.

ప్రజాభిప్రాయములు

విశేష కులకు సూచన.

కైకలూరు గ్రామ వాసి; సంతకము లేని బాలులను ప్రకటించాలము.

మచిలీపట్టణము విధేయుడు; మిశ్రకటనమునకు సామ్యిచ్చి ప్రయత్నించుకొనడు. - సంపాదకుడు.

రాజారవివర్ణ ఉత్సవము

అయ్యో, గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు రాజారవివర్ణ ఉత్సవము గుంటూరునందు జరుగజేయు ఆంధ్రభిక్షి కళాకాల ద్వితీయవార్షికోత్సవ సందర్భమునందుజరుగును. ఆంధ్ర చిత్రలేఖకు లెల్లరు వారియందు భక్తివిశ్వాసములు విజృంభించి చేతి పనుల క్రడర్పణము గావించెదరని నమ్ముచున్నాడను. జేతము నకు వారినందిన మహాపరమహంస వారి ఋణము దీర్చు కొనుట కిది మంచిరీతియను.

నూతులపాటి నరసింహం.

విదవ ఆంధ్ర గ్రంథాలయ మహాసభ

అయ్యో, ఈ మహాసభను జూను 22, 23 తేదీలందు జరుపుటకు నిరయించినటుల ప్రతికాముఖమున దెలుపబడినది. అటులయినచో నెలపులు ముగియును గనుక ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు విశేషముగా రాజాలరు. ముఖ్యముగా ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు ఎంతమాత్రము రాజాలరుగాన పీలయినయెడల మే నెల ఆఖరు వార ఎనగాని, ఆంధ్రజన మహాసభకు రెండు రోజులు స్వేచ్ఛగాగాని నిర్ణయించిన బాగుండు నని తోచుచున్నది.

శి. భాస్కర నరసింహరాజు

జూనా మే 4

గుంటూరు బ్రాహ్మణేతరసభ

అయ్యో, ఈ సభ గుంటూరు జిల్లా తెనాలి తాలూకా కొల్లూరు గ్రామంబున యా నెల 12 వ తేదీని జరుపబడునని ఏప్రిల్ 20 వ తేదీ ఆంధ్రప్రకాశికా ముఖమున తెలియ జరిచినారు. ప్రసిద్ధులు గారు కొన్ని కార్యంతరములచే మార్పు వలసినదిగా కోరుటవలన యింకా ఎ. సి. పార్థసారథినాయుడుగారు మొదలగు ప్రముఖులుగూడా తదను గుణ్యముగా కోరుటవలన కమిటీవారు యా నెల 19 వ తేదీ సభజరుపుటకు నిశ్చయించినారు.

కొల్లూరు కుర్రా గోపాలకృష్ణయ్య ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు

విశాఖపట్టణపు మండలసభ.

అయ్యో, విశాఖపట్టణపు మండలసభ యా నెల 16, 17, 18 తేదీలను అనకాపల్లిలో జరుగును. తాలూకాల ఆభిప్రాయములను అనుసరించి విక్రమదేవ వర్మగారిని సభాధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనడ మయినది. వారును అంగీకారము జూపంగిరి. అనకాపల్లి చాలా ఆరోగ్యమైన స్థలము. ప్లేగుగోగము యిచ్చుట యెన్నడును లేదు. స్పృహకము, కలరా, యిచ్చట కొంతకాలము క్రిందట కనపడిన యిప్పుడు వానిబాధ యేమియును లేదు. సభా సమావేశమునకు జార్జిక్లబ్బు ఆవరణలో కాలవేయబడుచున్నది. ప్రతినిధులకు ఆదగ్గరనే బసలు యేర్పాటుచేయబడుచున్నది. భోజనకాలము వీసనివాసము నందుననే వేయబడుచున్నది. ఇవి అన్నియును రైలుస్టేషనుకు రెండుపర్రాంగులలోనే యున్నవి. ఇచ్చట వేసవిబాధ సయితము చెట్టినదమంచి, బహిరంగ స్థలములనుంచి తగ్గియున్నది. జిల్లాలో అన్ని తాలూకా, గ్రామములనుంచి ప్రతినిధులు వివిధిగా దయచేయుటకు ప్రార్థించబడుచున్నారు. 15 తేదీనుండియు భోజన యేర్పాటులు చేయబడినవి.

దుర్రేణి వేంకటనరసింహరావు.

అనకాపల్లి, మే 5 సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు.

దేశరక్షణనైపుణ్యము

అయ్యో, మొన్నటి ఢిల్లీ యుద్ధమహాసభా తీర్మానాంతములలో దేశరక్షణ నైపుణ్యమును వృద్ధిచేయ వలయు ననునది గలదు. నైపుణ్యమునుపరిచించినచో దేశరక్షణ నైపుణ్యకళ తేటపడుచున్నది. దేశ సేవా తత్పరులును, ప్రభుత్వ పరాయణులును, వీరవంశ సంజనితులగు పౌరులకు దేశరక్షణ నైపుణ్య

గౌరవ మాతృగౌరవముగ నుండకమానదు. వీలుగల ప్రతియోధా నుడును దేశరక్షణకై కంకణము గట్టుకొనుట యవశ్యకము. నేను నటుంబభావ వాహుడ నగుటచేతను గ్రామాంతరములకుగాని దేశాధిపతియులకు గాని పోవుట కనివార్యములగు యాటంకముల నేకము లుండుటచేతను, దేశరక్షణనైపుణ్యుని కర్తవ్యమంతయు స్థానికమగు నేని, తిలై నైపుణ్యమున జేరకు తూహలుడను గావునతిలై నైపుణ్య విధివిధానములను వివరముగ విపులముగ తేటతెల్లముగ, ప్రతికా సంపాదకులైనను పాఠక మహాశయులైనను, యుద్ధోగ్యులైనను, ప్రతికాముఖమున ప్రకటించినచో నాకును నావలె, విషయమెరుగని కుతూహల సమన్విత మానసులగువారికి కమంహానంద మొన గూర్చులదు.

నెల్లూరు గంగాధరా చామయ్యలు.

గుంటూరు బ్రాహ్మణ హైస్కూలు.

అయ్యో, గుంటూరు బ్రాహ్మణ హైస్కూలు హెడ్ మాస్టరు గారైన ఎస్. ఎస్. వేంకట్రామయ్యగారు స్వీయము ఆయుదారు సంఘమునుండి ఈ వారకాలలో పనిచేయుచున్నారు. వారు హెడ్ మాస్టరుగానున్న కాలములో పాఠశాల చాలా ఆభివృద్ధి చెందిన దనుటకు ఆవంతయు సందియములేదు. ఒక సంవత్సరమునుండి వారికిని కమిటీవారికిని సరిపడనందున వారికి రెండుమాసముల వేతన మొసంగి హెడ్ మాస్టరు పదవినుండి తొలగించిరి. వారు చేసిన సేవములు వారికి తెలుపకయే వారి యొద్దనుండి సంజాయిషీ తీసికొనకయే వారిని హెడ్ మాస్టరు పదవినుండి తొలగించినారని తెలియుచున్నది. ఎటువంటి సేవ నునికైనను సంజాయిషీ నిచ్చుకొనుట కకకాత మొసంగుట న్యాయమని ప్రతి వారికిని తోచక మానదు. హెడ్ మాస్టరుగారి యందుకు కొన్ని లోపము లుండినయింద వచ్చును. కమిటీవారు, వేంకటరామయ్య గారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నున్న, పాఠశాలాభివృద్ధికి భంగకరమని తలంచిన తలంపవచ్చును. ఏదెట్లున్నను వారికి వారు చేసిన సేవములను తెలిపి వారి యొద్దనుండి సంజాయిషీ తీసికొనుట న్యాయము, యుక్తము అని ప్రతివ్యక్తికిని తోచకమానదు. కమిటీవారు వారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగుటకు హెడ్ మాస్టరుగారికి ఆకాశ మొసంగెదరని తలంచుచున్నాము.

గుంటూరు మే 5. పురవాసి.

ఆంధ్రమహాసభ సభ.

అయ్యో, కొద్దిదినములలో కడపపట్టణమందు, వస్త్రమాంధ్ర మహాసభ, ప్రభుమాంధ్రరాష్ట్రసభలు మహావైభవముతో జరుగనున్నవి. ఆధ్యక్ష నిర్ణయమును గూర్చి ప్రతిరోజు పలువుర లేఖలు తరు ప్రతికాముఖమున బయిరింపబడుచున్నవి. ఆంధ్రోద్యమాభిమానులును, ఆంధ్రోత్సరులు నగు, గాంధీ తిలకు మహాశయుల నధిపతులనుగా నెన్నుకొనిన యాయుధ్యమము బాగుగా వ్యాపించునని కొందరి యభిప్రాయము. విశేష వ్యాప్తవంతులగు గాంధీ తిలకుల నెన్నుకొనిన, ఆంధ్రోద్యమ భావ యందుండు వారి యుపన్యాసములు, ప్రజాసమాహమున కాకాభంగము కలిగించును. అభిలాష యున్నచో సభకు వారి నాహ్వానించి యుపన్యాసముల నిప్పించవచ్చును.

ఎవరు తమ జీవిత సర్వస్వముల తమ మాతృదేశమగు ఆంధ్రదేశమునకై యర్పించుచున్నారో, అట్టివారిని సభల కగ్రాసనాధి పతులుగా నెన్నుకొని, వారి మాతృదేశకారాధనోత్సాహమును ద్విగుణీకృతము గావించుట మనవిధి. కడపిన జాతీయ మహాసభలో ఆంధ్రోద్యమోద్యమ సంఘము విషయమై పట్టాభి సీతారామయ్యగారు మాపించిన సాహసము కడుక్లాగునయ్యెను. వీరీయద్యమ వ్యాప్తికై కావించిన సేవకు రాజోపు మహాసభ సభకు పట్టాభి సీతారామయ్యగారిని, ఆంధ్రోద్యమ సభకు వారిసర్వోత్తమరావు గారిని అగ్రాసనాధిపతులుగా నెన్నుకొని ఆంధ్రులు తమ కృతజ్ఞతను వెల్లడింతురని నమ్ముచున్నాడ.

ఉయ్యూరు మే 5. వల్లభ సేని వేంకటరావు చౌదరి.

గోదావరిమండలసభ

అయ్యో, 12-వ గోదావరి మండలసభ, రాజోలు పట్టణ వాస్తవ్యులు గౌరవనీయులగు భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద, యా నెల 26, 27, 28 తేదీలను జరుపబడును.

ఈ సభకు, రుద్దరాజుల పద్మరాజుగారు సభి నేటిపల్లి, క్రీకస్తూరి రఘుపతి గారు పాలగుమ్మ, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు

గను, మొలవరపు పురుషోత్తంగారు, కాశ్య నిర్వాహక సంఘాధ్యక్షులుగను, వేమవరపు నరసింహంగారు, పొన్నాడ కృష్ణమూర్తిగారు, పాలగుమ్మ కశన్నాధరావుగారు, కాశ్యపయ్యలుగను, రీరి మంది ఆహ్వానసంఘ సభ్యులుగను యేర్పడిరి.

ఆహ్వానసంఘసభ్యులు పూనికతో పనిచేసినభయ జయ ప్రదముగా జరిపింతురు గాక!

రాజోలు పట్టణమునకు గన్నవరం కాలుగమిడుగా ప్రయాణము. ఆ కాలుగ యా నెల 15 తేదీని తెరువబడును. రాజమహేంద్రవరము మీదుగా రాగోలువారల కనియె మార్గము.

చందాదార్లు అందరు వెంటనే చందాలును, రాజోలు పట్టణమున కార్యస్థానమునకు పంప బ్రార్థితులు. వ్యవధిలేదు. రాజోలు దువ్వూరి వెంకటసుబ్బారాయుడు. మే - 8 కార్యదర్శి.

వంగ ప్రాంత తాలూకాభాగ్య అనధికార ప్రసిద్ధులు

అయ్యో, రాయలవాడ్లకు జేతరాజు కృష్ణయ్యపంతులు గారి సేవవిధికి పరిపాలకులవలన సేర్పరుపబడి నందుకయి తమ యానందమును దెలుపుచు బోర్డు హైస్కూలు నందలి యుపాధ్యాయులు వారికి 'ఎటుహోము' నిచ్చిరి. వీరి యుద్ధ్యమమును బెట్టుకొనుటకు స్కూలుకమిటీకి కృష్ణయ్యపంతులు గారు శక్రటరిగానుండుట కారణమయ్యుండవచ్చును. అక్కిణు వంగవోలు నందుండినను బాపట్లవాస్తవ్యుల సేవవిధికి గవర్నమెంటువారు నియమించి నందుకు బాపట్లపురవాసు లందరు గర్వమును బొందవలసినదే. కృష్ణయ్యపంతులుగా రిదివర కెప్పుడును తమ యుద్ధ్యమమునందు తప్పకొనిన యే ప్రజాసాక్షిక వ్యవహారముల యందును జోక్యమును కల్పించుకొని యుండలేదు. తెలిసినంతవరకు వారిదివరకే ఆపాదమ ప్రకమునసర్కారు ద్వారాగలే. కాబట్టి ప్రజల యాశయముల వారెట్లు తృప్తిపొందించెదరే చూడవలసియున్నది. అయితే తక్కిన విషయములయందు పంతులగారి మోగ్యకవిమయము నిస్సందేహము. ఏదియెట్లున్నను ఈపదవిగాని ముఖ్యముగా డిస్టిక్టు బోర్డుప్రసిద్ధులుపదవిగాని ప్రజలెన్నుకొను స్వతంత్రము ప్రజలకు లేనంతవరకు తమయుద్ధ్యమము ప్రజాభిప్రాయజనితమని గుర్తించి వారు గవర్నమెంటుచే నియమింపబడి వేతనముల బుచ్చుకొనుచుండే యుద్ధ్యోగి యయినసేమి యుద్ధ్యోగానంతరము ఫించను బుచ్చుకొనుచు వారిచే నియమింపబడిన యుద్ధ్యోగిలయిన సేమి నియమించు వారిచే గాయని మోచించబడవలెగాని నియమితు లేవ్వరాయను ప్రశ్న యెంత ప్రాముఖ్యముగాదు. ఈరెండు పదవులును ప్రజానియుక్తము లగు సంతకరకు స్థానిక స్వతంత్ర పరిపాలనము నామామాత్రావనిష్టమే.

బాపట్ల ప్రజాభిప్రాయము.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రికృత నవలలు.

శ్రీ శానవాటిక.

కాలికో 1-0-0, రాపరు 0-14-0

మిథునానురాగము.

మే 0-12-0.

839 మా నేజరు కలాభివర్ధని.

రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు గోదావరి జిల్లా.

స్టోరల్ ఆయిల్

పుష్కములతో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్ఠమైన తలనూనె సుమారు 25 సంవత్సరములకు ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఈ నూనె అధిక సువాసనగలదియు, తిలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేమ మార్పు పుష్కల్ ఖరీదు బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయ.

కెనార్డయను హేరాయిలు

తలలో వెండ్రుకలులేని జాకాలందు రోజు చదునుచుండియెడల ధాగారముగా నల్లని వెండ్రుకలు మొలచును. ఖరీదు సీసా 1-కి 1 రూపాయ.

క్యూర్ బ్యాలిక్ టూల్ పౌడరు

(908) టిన్ను 1-కి 3 అణాలు.

Begal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,

91, Upper Circular Road, CALCUTTA.

Tele Address:- Ramayan.

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons, Madras.

Indian Industrial Co., "

M. R. Chandra & Co., "

Madras Swadeshi Stores "

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక తయారగుచున్నది

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాగితముల కలపునం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మూత్రమే సిద్ధముచేయించు చుండుటవలన వలయువారు	మెల రు	2-0-0
వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము,	"	" 0-8-0
ఆంధ్రదేశపుత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	"	" 0-12-0
" ఆర్థసంవత్సర "	"	" 1-0-0
ఆంధ్రపాఠశాలత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	"

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము

తామరతైలము	గజ్జికీతైలము	మోహినీతైలము
బట్టి 1-3 0-6-0	బట్టి 1-3 0-4-0	సీసా 1-3 0-12-0

అమృతాంజనము డిప్లో ర, తంబుకెట్టి వీధి మదరాసు.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అవనిసృష్ట రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరీటుకవంటి మందు. కుదపులను, మచ్చలను, గండములను పుండ్లను, ప్రాంతదోషములను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

(28)

ఇకామధిపాత్యులకిల్లా నుతి మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యపచ్చినను అన్ని విధములైన పోషణలను పోగొట్టును. కీరీటుకవంటి పావరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కర్రారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 టౌన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్త్రేయ:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికటాపాలిని ప్రశంస

కన్నులకంటే అ పొన్నరాయ విరచితము.
మెల 0-1-0 పోస్టల్ అధికము.

ఆంధ్రనర్మకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
క్రయాబడినది. మెల 0-4-0 పోస్టల్ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు.
అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయనది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."

Willes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపలువారు పల్లికు వచ్చువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుండురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

మెల రూ. 56-0-0

సోల్ వంజిట్టు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్సు, లిమిటెడ్.

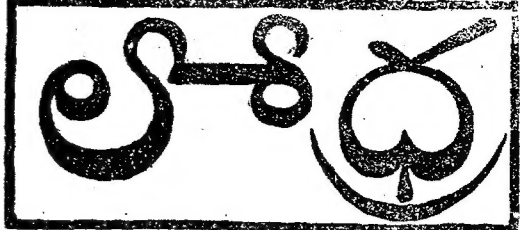
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం. 55కి రు,

389

మదరాసు

వై కామ్రాజుగ్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

గర్భాశయ రోగనివారికి:— శ్రీలక్ష్మి గలగు మురుగుల బహిష్టి కావలసియు, అకాలబహిష్టి, మెల బాహిష్టి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతాపహీనత రక్తహీనత, మలబద్ధకము, సూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమర్మ వ్యాధులను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0.

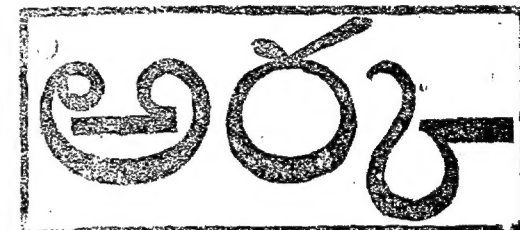
చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేనా ప్రణములు, సుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి కీరీటుకవంటి కాంతిని ముఖమునకు లేజును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0.

చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి

బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,

పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసు రోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్.

166

ప్రాచీ:— 9, బందరు వీధి, మద్రాసు.

801

పాశ్యపు వేంకటాచల

594

పండితులవారి సిద్ధావధములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పజైనను పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మూత్రమే కాక; బర్మా, సిలీజ్, మలియన్టీస్, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్ట్రాఫీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీసాధివధమును, ఈ పయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మాత్రల సీసా విని యింటు నున్న మీదెల, మాటికి జైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర వెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కీరీటుక, కీరీటుకము, అజీర్ణము, పూర్వవృత్తి, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్ధ, గజమునోప్పి, బలహీనత, అకాలరోగ్యము, చెడ్డనీటిమండి గలుగు విరేచము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువృత్తి, మరియా ననేక రోగములును, ఈ సీధావృత్తి సేవచేత శాశ్వతముగా పోయి గుణము గలుగును.

జైద్యులలో సేవకవిధము లగునట్టియే మరెవ్వరికి రములగు కర్మాటక ముతికలనుండియే యావధములను తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్టరైన యావ్యాపార గురుతులు, ప్రతి సీసాండును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. వివిధమాత్రలను సీసా కి అర్జును, మూత్రమే.

6 సీసాల పోకసాది కెప్పించుట	రూ 1-3-0
12 సీసాల పోకసాది కొనిన	2-12-0
25 సీసాల పోకసాది కొనిన	5-0-0
సమస్తరోగములకు మాత్రం అయ్యుత్త	
దీనిని సీద్ధావధములు పోరవచ్చు.	

విలాసము:—శ్రీ సీతా రాధుల వైద్యశాల, మైసూరు

